

KÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

H.Əliyev

DIPLOMAT

www.Diplomata-kurdi.com

№ 40 (239) 18-26 noyabr, Çiriya paş, sal 2013 **Həftəlik İctimai-siyasi qəzet** Qiyməti: 40 qəpik
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin **Rojnama heftename civakî û sîyasî** Hêjaye:

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman? Qədim Avropanın xaçpərəstləri, Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər, Qurtarmış İslamı çox ağır dardan! Yüz illər sındırmış göy məscidləri. Kürdün dərgahına daim baş əyər.
 Səh. 2 Səh. 9 Səh. 10
 Səh. 12 Səh. 8 Səh. 7 Səh. 9
 Səh. 5 Səh. 8 Səh. 11 Səh. 13
 Səh. 4 Səh. 4 Səh. 13 Səh. 15

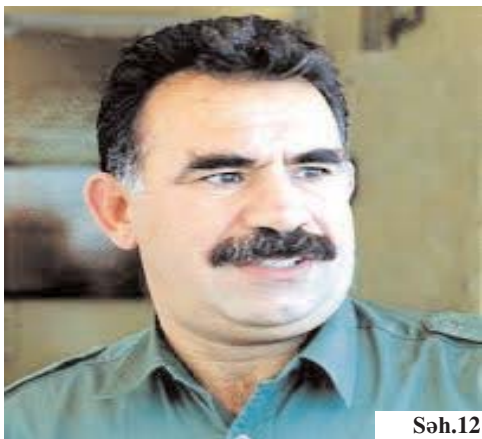
İlham Əliyev: "Torpaqlarımızı geri alacağıq"

Kürdüstan Prezidenti Məsud Barzani cənabları və "Diplomat" qəzetinin baş redaktoru Tahir Süleyman Diyarbəkirdə tarixi dostluq və qardaşlıq görüşündən

Erdoğan: Yaşasın Türk Kürt kardeşliği

Öcalan: Görev halkların

Pêkînana Hikûmeta Herême û baruduxê hestiyarê dewruber

Tu bi xêrhatî Şivan Perwer

Parleментарên Britani: Kurdistan li herême de mînak e

İbrahim Tatlısəs: "Əgər oğlum olsa ..."

Barzanî û Erdoğan wê şahidiya zêwaca wan bikin

Girtigeha Diyarbəkîrê, Piştî 2015an Dê Bibe Muze

Erdoğan: Dağdakiler İnecek, Cezaevleri Boşalacak

Эксперты о предстоящем визите в Диярбакыр президента Барзани

PKK yasağını kaldırın

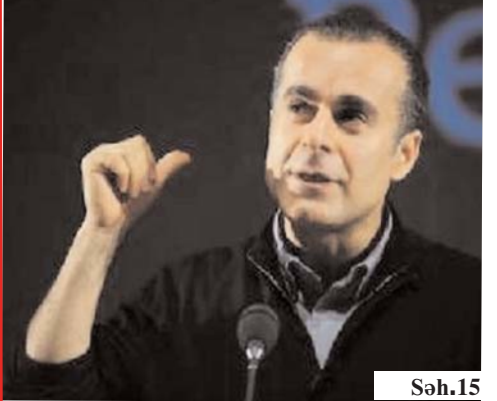
XIX-XX əsrlərdə kürdlər 58 dəfə öz azadlıqları uğrunda üsyan qaldırmış və nəhayət ki, istədiklərinə nail oldular

EGER KURDBİ BAŞ BIZANBE TIM BEDBEXTİ, DUNYA RONIK TERA TARİ BÊ TAC TEXTİ

Ölümündən 13.yıl sonra Ahmet Kaya

Режиссер Гобаді призывает Иран прекратить казни курдов

İlham Əliyev Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının Pravoslav Dini-Mədəniyyət Mərkəzinin açılışında iştirak etmişdir

Jen-Mironosits kilsəsinin yerləşdiyi ərazidə yeni tikilən Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının Pravoslav Dini-Mədəniyyət Mərkəzinin açılışı olmuşdur.

Prezident İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmişdir.

Azərbaycan hər zaman fərqli dinlərin, müxtəlif millətlərin qarşılıqlı şəraitində yaşadığı ölkə olmuşdür. Xalqımız tarixin hər bir dönəmində dünyaya tolerantlıq nümunəsi nümayiş etdirmişdir. Ulu öndər Heydər Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etdiyi dövrdən Azərbaycanda bütün dinlərə mənsub insanların sərbəst şəkildə öz inanclarına etiqad etməsinə, bütün millətlərin nümayəndələrinin ölkənin bərabərhüquqlu vətəndaşı qismində hüquq əldə etməsinə lazımi şərait yaradılmışdır. Ümummilli Lider xalqın dini-mənəvi, milli dəyərlərinin qorunub saxlanılması istiqamətində çox mühüm işlər görmüşdür. Prezident İlham Əliyev digər sahələrdə olduğu kimi, bu sahədə də Ulu Öndərin siyasətini uğurla davam etdirir. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında da dinindən, dilindən asılı olmayaraq bütün vətəndaşların qanun qarşısında bərabərliyinin təsbit olunması ölkəmizdəki tolerantlığın bariz sübutudur.

Müasir Azərbaycan dünyaya dini tolerantlıq, millətlərarası münasibətlərin inkişafı modelini nümayiş etdirir. Dinlərarası dialoq daha da gücləndirilir. Bu gün ölkəmizdə tarixi, dini abidələrə xüsusi diqqət göstərilir, məscidlər, kilsələr, sinaqoqlar təmir edilir, yenidən qurulur. Heydər Əliyev Fondu da bu işə öz töhfəsini verir.

Prezident İlham Əliyev Bakı və Azərbaycan arxiyepiskopu Aleksandr və Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri şeyxülislam Allahşükür Paşazadə qarşıladılar.

Azərbaycan Prezidentinin şəərəfinə kilsə zəngi çalındı.

Dövlət başçısına duz-çörək təqdim edildi.

Azərbaycan Prezidenti Moskva Patriarxlığının nümayəndələri, Berlin və Alman arxiyepiskopu Feofan, Moskva Yeparxiyasının

vikariyi, Verey arxiyepiskopu Yevgeni, protoierey Vsevolod Çaplin, Azərbaycandakı dini icmaların rəhbərləri və digər qonaqlarla

Əliyevə "Fərəh və Təsəlli" adlı Müqəddəs Məryəmin ikonası hədiyyə edildi.

Dövlət başçısı mərkəzin xatirə

görüşdü. Prezident İlham Əliyev əvvəlcə Jen-Mironosits kilsəsində oldu. Burada kilsə xoru dua oxudu.

Bakı və Azərbaycan arxiyepiskopu Aleksandr kilsənin tarixi barədə məlumat verdi. Bildirildi ki, Müqəddəs Jen-Mironosits kilsəsi 1907-ci ildə tikilmişdir. 2001-ci ildə burada aparılan yenidənqurma işlərindən sonra ulu öndər Heydər Əliyev dini məbədin açılış mərasimində iştirak etmişdir. Bununla da kilsədə Azərbaycanda yaşayan pravoslavların dini ayinlərini rahat icra etmələri üçün hər cür şərait yaradılmışdır.

Dövlət başçısı Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının Pravoslav Dini-Mədəniyyət Mərkəzi ilə tanış oldu. Mərkəz Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə inşa edilmişdir. 2012-ci ildə başlanılan tikinti işləri nəticəsində dördmərtəbəli binada məhs otağı, müxtəlif tədbirlərin, o cümlədən konfrans və seminarların keçirilməsi üçün otaqlar, kilsə təhsilinin verilməsi məqsədilə bazar günü məktəbinin fəaliyyət göstərməsi üçün lazımi şərait yaradılmışdır. Diqqətə çatdırıldı ki, buradakı müxtəlif dini komitələr - yeparxiya, kanonik ayinlər, katexizasiya, eləcə də kilsə mediası üçün ayrıca otaqlar nəzərdə tutulmuşdur. Mərkəzdə kitabxana da fəaliyyət göstərir, qonaqlar üçün xüsusi otaqlar vardır.

Bakı və Azərbaycan Yeparxiyası adından Prezident İlham

kitabına ürək sözlərini yazdı.

Daha sonra Prezident İlham Əliyev çay süfrəsi arxasında mərasim iştirakçıları ilə söhbət etdi.

Prezident İlham ƏLİYEV dedi: -Rus Pravoslav Kilsəsinin Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının Dini-Mədəniyyət Mərkəzinin açılışı münasibətilə hamımızı təbrik edirəm. Bu, ölkəmizin həyatında əlamətdar hadisədir. Biz bunu çoxdan gözləyirdik və əlbəttə, belə bir mərkəzin açılması Azərbaycanda dinlərarası münasibətlərin göstəricisidir.

Azərbaycanda Rus Pravoslav Kilsəsinin fəaliyyəti böyük tarixə malikdir. Lakin təəssüf ki, bütün başqa dini abidələr kimi, Müqəddəs Jen-Mironosits kilsəsi də dağıntılara məruz qalmışdır. Məscidlərin də, sinaqoqların da, katolik kilsəsinin də aqibəti belə olmuşdur. Sovet hakimiyyətinin ilk illərində onların çoxu dağıdılmış, lakin indi hamısı bərpa edilmişdir.

Əlbəttə, bu dini abidənin xüsusi əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, Rus Pravoslav Kilsəsinin hər iki başçısı - Müqəddəs II Aleksandr və Müqəddəs Kiril bu kilsəyə baş çəkmişlər. Hər ikisi burada olmuşdur. Yəqin ki, Rusiya hüdudlarından kənarada Rus Pravoslav Kilsəsinin iki patriarxının baş çəkdiyi və xeyir-dua verdiyi kilsələrin sayı o qədər də çox deyildir.

Əlbəttə, kilsənin nəzdində Yeparxiyanın rəhbərliyi üçün ofis

kimi də xidmət edən bir mədəniyyət mərkəzinin, dini-mədəniyyət mərkəzinin olması zəruri idi. Müəyyən çətinliklər də vardı, çünki 1990-cı illərin əvvəlində, Azərbaycanda hərc-mərclik, xaos dövründə çox işlər düzgün görülmürdü. O cümlədən, kilsənin ətrafındakı ərazi də əslində zəbt olunmuşdu.

Lakin sonradan biz təsirli tədbirlər gördük. Bu ərazi Yeparxiyaya verildi və Azərbaycan dövləti burada belə bir gözəl bina inşa etdi. Bu da Azərbaycanda dinlərarası münasibətlərin göstəricisidir. Bu kilsənin böyük tarixi vardır. Bu məbəd keçən əsrin əvvəlində bir azərbaycanlı mənətin fəal iştirakı ilə tikilmiş və artıq müstəqillik dövründə bir azərbaycanlı sahibkarın vəsaiti hesabına bərpa edilmişdir. Dini-mədəniyyət mərkəzi isə Azərbaycan dövlətinin vəsaiti ilə tikilmişdir.

Bu, çox müsbət təcrübədir. Belə bir təcrübənin dərin kökləri var. Eyni sözləri məscidlərin bərpası barədə də demək olar.

Onlar əsasən dövlət vəsaitləri hesabına bərpa edilmişdir. Eyni sözləri sinaqoq haqqında da demək olar, o da dövlət vəsaiti ilə tikilmişdir, katolik kilsəsinin bərpasında da dövlət iştirak etmişdir.

Biz bütün dini abidələri bərpa edirik. Azərbaycan elə bir ölkədir ki, orada müxtəlif dinlər mövcuddur, xalqlar həmişə sülh, həmrəylik, əməkdaşlıq şəraitində yaşamışlar. Biz haqlı olaraq fəxr edirik ki, Qafqazda ən qədim kilsə Azərbaycanda, Şəki şəhərinin yaxınlığındakı kiçik bir kənddə yerləşir. Ən qədim məscidlərdən biri də Azərbaycanda, Şamaxıda yerləşir. 743-cü ildə tikilmiş həmin məscid bu il bərpa olunmuşdur. Bakıdakı Atəşgah da bizim tarixi keçmişimizin, zərdüştilik dövrünün abidəsidir. Katolik kilsəsi də bərpa edilmişdir, sinaqoqlar da tikilir. Yəni, bunlar bizim cəmiyyətimizin inkişafının göstəricisidir, ilk növbədə cəmiyyətin durumunun, həmçinin dövlət siyasətinin göstəricisidir. Sevindirici haldır ki, bu məsələlərdə cəmiyyətin durumu da, dövlətin siyasəti də, necə dəyərlər, yanaşı dayanır.

Multikulturalizm Azərbaycanın dövlət siyasəti və həyat tərzidir. Bu günlərdə keçirilmiş Üçüncü Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunda multikulturalizm ən çox

müzakirə edilən mövzu idi. Bu gün Azərbaycan artıq dünyada tanınmış multikulturalizm mərkəzlərindən biridir. Biz diqqəti ona görə bu məsələlər üzərində cəmləşdiririk ki, bu mövzuya yanaşmalar müxtəlifdir. Təəssüf ki, belə fikirlər də var ki, bəzi ölkələrdə multikulturalizm iflasa uğramış, özünü doğrultmamışdır. Bunlar çox narahatlıq doğuran bəyanatlar, tendensiyalardır. Əgər bu həqiqətən belədirsə, onda bu ciddi müzakirə mövzudur. Azərbaycanda isə belə hesab edirəm ki, biz öz siyasətimizlə də, cəmiyyətin durumu ilə də sübut edirik ki, elə deyil, multikulturalizm yaşayır. O, yaşayır, möhkəmlənir, dərin köklərə malikdir və gələcəkdə bəşəriyyətin inkişafının yeganə yoludur. Ona görə ki, qloballaşma dövründə, informasiya mübadiləsinin və bütövlükdə inteqrasiya proseslərinin fəallaşdığı bir vaxtda özünü təcrid ilə məşğul olmaq sadəcə məhvə məhkumdur.

Dünya ölkələrinin əksəriyyəti multimedəni ölkələrdir. Bu ölkələrdə müxtəlif xalqların və müxtəlif dinlərin nümayəndələri əsrlər boyu yaşayırlar. Müxtəlif dinlərin nümayəndələri arasında dostluq və qarşılıqlı münasibətləri bütün ölkələrin gələcək inkişafının əsasıdır. Buna görə də bugünkü hadisə sadəcə Azərbaycanda Rus Pravoslav Kilsəsinin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradılmasından daha vacib mənə daşıyır. Bu, böyük rəmzi mənə daşıyır. Bu gün bu hadisə ölkəmizin, xalqımızın tarixinə əsaslanır, bizim həyata keçirdiyimiz siyasətin nəticəsidir. Müsəlmanların, pravoslavların, katoliklərin və yəhudilərin bütün tədbirlərində, bütün bayramlarında bütün konfessiyaların rəhbərləri həmişə bir yerdə, bir masa arxasında olur. Zənnimcə, bu da ölkəmizin qiymətli sərvətlərindən biridir. Sizi bir daha səmimi qəlbədən təbrik edirəm. Çox şadam ki, bu gün biz gözəl hadisəni birlikdə və qonaqlarımızın iştirakı ilə bayram edirik. Əminəm ki, burada işləmək üçün hər cür şərait olacaqdır. Müzakirə etdiyimiz mövzular daim diqqət mərkəzində saxlayırıq. Bu mövzular daim çox yaxşı nəticələr verəcəkdir. Bir daha sizi təbrik edirəm, qonaqlara bir daha "Xoş gəlmisiniz!" deyirəm. **president.az**

İlham Əliyev: "Torpaqlarımızı geri alacağıq"

Azərbaycan prezidenti TRT-yə müsahibəsində Ermənistanda əhalinin qorxu içərisində yaşadığını deyib. Müsahibə Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev bir neçə gün öncə Türkiyənin TRT kanalına müsahibə verib. ANS PRESS-in TRT-yə istinadla verdiyi məlumata görə, Azərbaycanın dövlət başçısı işğal edilən torpaqların geri alınacağını deyib. "Tək istəyimiz bunun qan tökülmədən gerçəkləşməsidir", deyərək dövlət başçısı əlavə edib.

İ.Əliyev TRT-yə müsahibəsində ermənilərin azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə siyasəti həyata keçirdiyini deyib: "Bir milyondan artıq azərbaycanlı öz doğma toprağında qaçqına çevrilib və torpaqlarımızın 20 faizi işğal altındadır".

Prezident BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının erməni silahlıların tor-

paqlarımızdan çıxmasına dair 4 qətnamə qəbul etməsinə baxmayaraq, onlara riayət olunmadığını vurğulayıb:

"Qərar verilsə də ona riayət etməkdə problem yaşanır. Erməni lobbisinin təzyiqi ilə dünya 20 ildir Qarabağ problemini qulaqardı edir".

İlham Əliyev bununla bağlı olaraq "Təhlükəsizlik Şurası bir qərar qəbul edir və buna dərhal

riayət edir. Amma bizə gələndə bu ədalətsizlik 20 il davam edir", deyərək vurğulayıb.

Prezident rəsmi İrəvanın tunelin sonunu görmədiyini bildirib:

"Həm iqtisadi, həm də siyasi sahədə bir çox uğura imza atan Azərbaycan gələcək üçün ümid versə də, Ermənistan tunelin sonunu görə bilmir. Onları qaralıq gələcək gözləyir".

Prezidentin sözlərinə görə, Azərbaycanın hər gün, hər ay, hər il nüfuzu artır, Ermənistanın əhalisi isə azalır: "İndi onlar qorxu içərisində yaşayırlar. İnsanlar daima qorxu içərisində yaşaya bilməz. Çünki onlar da bilirlər ki, Azərbaycan Ordusu Qarabağı asanlıqla geri ala bilər. Sadəcə biz istəmirik ki, yenidən qan tökülsün. Biz məsələnin sülh yolu ilə həllinə çalışırıq".

ANS PRESS

İlham Əliyev "Bakı Ağ şəhər" bulvarında görülən tikinti işlərinin gedişi ilə tanış olmuşdur

Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva yeni salınacaq "Bakı Ağ şəhər" bulvarında həyata keçirilən tikinti

işlərinin gedişi ilə tanış olmuşlar.

"Bakı Ağ şəhər" bulvarında görülən işlərlə bağlı dövlətimizin başçısına məlumat verildi.

İnşaat işlərinin gedişi ilə yaxından tanış olan Prezident İlham Əliyev müvafiq tapşırıqlarını verdi.

Diyarbəkirdə tarixi dostluq və qardaşlıq görüşü

Birinci yazı

Kürdistanın prezidenti Məsud Barzaninin Türkiyənin Baş naziri Rəcəb Təyyub Ərdoğan tərəfindən Diyarbəkirdə tarixi barış və demokratiya görüşünə dəvət edilməsi xalq tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Xalq bu qarşılıqlı əlaqəni "Çox hörmətli Kürdistanın Prezidenti cənab Məsud Barzani, sən xoş gəldin evinə", Molla Mustafa Barzaninin, Mesud Barzaninin şəkilləri olan bayraqlar, portretlərlə, Kürdistanın üçrəngli bayrağı ilə xalq hörmətli qonağı qarşılamağa çıxmışdı. Yollar insan əlindən ehlə dolmuşdur ki, qarşılayanların sonu görsənirdi. Xabur sərhəd qapısından keçərək

Diyarbəkirdə gələn maşın karvanını yol boyu xalq salamlayır və uğurlayır. Saat on bir radələrində Məsud Barzanini müşayiət edən maşın karvanı Diyarbəkir şəhərinə çatdı. İzdiham güllə-çiçəklə maşın karvanını qarşıladı. Maşın karvanı çətinliklərdə olsa izdihamın içindən çıxıb mehmanxanaya tərəf getdi. Biz də maşın karvanının arxasınca getdik və ehlə gətirdi ki, günorta yeməyini Kürdüstandan gələn qonaqlarla yedik. Fərsətdən istifadə edib Məsud Barzani cənabları ilə görüşdüm və arzu etdim ki, belə bir günün sevincini Azərbaycan kürdlərinə yaşadasınız. Xatirə şəkilli çəkirdik. Sonra onların karvanı ilə mitinq meydanına getdik. Meydan

insan əlindən coşub daşdırdı rəhbərlik özlərinə aid olan yərə keçdi, biz isə media mənsubları üçün ayrılan yərə. İlk çıxış Məsud Barzani cənablarına verildi, qardaşlıqdan, barışdan, xalqların azadlığından qeyd etdi və Türkiyənin Baş naziri Rəcəb Təyyub Ərdoğan, Abdulla Ocalana bu sürəci başlatdıqları üçün təşəkkür etdi və barış sürəcinin çətin və sınaqlı bir çalışma olduğunu qeyd etdi və bu işdə əməyi keçən hər bir kəsə təşəkkür bildirdi.

TÜRKİYƏNİN BAŞ NAZİRİ İLK DƏFƏ İRAQ KÜRDÜSTAN BAŞQANI İFADƏSİNİ İŞLƏDİ.

Cənab Məsud Barzaniyə sonra söz Türkiyənin Baş naziri Rəcəb Təyyub Ərdoğan cənablarına

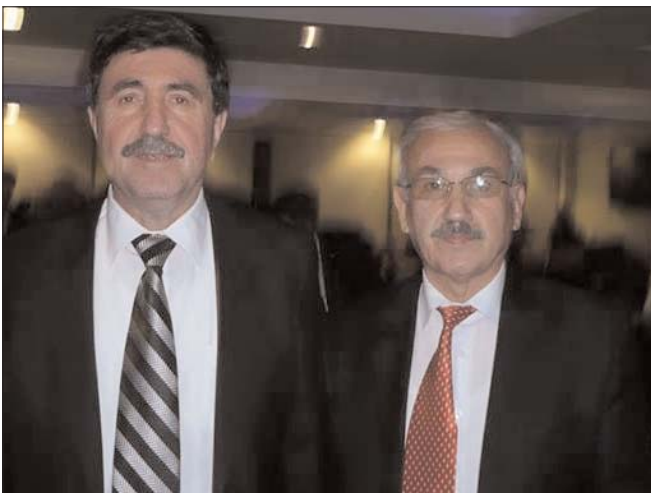
verildi. Ərdoğan Barzani cənablarına xoşgəldin ifadəsindən sonra özü ilə 37-illik vətəndən uzaq düşmüş Kürd xalqının sevimli müğənniləri Şivan Pərvər, İbrahim Tatlıses özü ilə gətirdiyi üçün təşəkkürünü bildirdi. Çıxışında Barzani cənablarına barış sürəcinə dəstək verdiyi üçün minnətdarlığını bildirərək bundan sonra da birlikdə sülhün, demokratiyanın, barışın yolunda birgə mübarizə aparacaqlarını söylədi. Baş nazir Əhməd Qayı yad edərək qardaşım Əhməd Qayada bu gün İraq Kürdüstan başqanı Məsud Barzani ilə, Şivan Pərvər, İbrahim Tatlıseslə bu sıralarda olsaydı nə gözəl olardı. Yaşasın xalqların və millətlərin qardaşlığı,

yaşasın barış və demokratiya. Şivan Pərvər və İbrahim Tatlıses də öz növbələrində hər iki rəhbərə təşəkkürlərini bildirdilər və bütün sənətciləri və sənətsevərləri barış, demokratiya sürəcinə dəstək olmalarını istədilər.

Sonda ikilikdə kürdcə, türkçə qardaşlıq və dostluq mahnıları xalqın alqışları ilə birlikdə oxundu.

Axşam Türkiyənin Baş naziri Ərdoğanın Məsud Barzaninin şərifinə verilən ziyafətdə iştirak etdik, ziyafət zamanı da xoş anlar yaşandı. Beləliklə 16-dakı proqram çərçivəsindəki görüşlər bitdi. 17 noyabrda Diyarbəkir bələdiyyə başqanı ilə görüşlər keçiriləcəkdir.

Tahir Süleyman

XIX-XX əsrlərdə kürdlər 58 dəfə öz azadlıqları uğrunda üsyan qaldırmış və nəhayət ki, istədiklərinə nail oldular

XX əsrin əvvəlində İraq Kürdüstanında yaşayan kürdlərin faciəsi başlayır.

22 noyabr 1914-cü ildə ingilislər Bəsrə şəhərinə desant yeritdi. 11 mart 1917-ci ildə isə Bağdad şəhərini zəbt etdilər. Mühəribə nəticəsində kürd kəndləri, şəhərləri viran oldu, 600 mindən artıq kürd öz doğma yerlərindən didərgin düşdü. 11 mayda kürd liderlərindən Mahmud Barzinci Süleymaniyyə şəhərində üsyan qaldırdı. Kərkük şəhəri uğrunda döyüşlərdə üsyançıların dayağı olmadığına görə onlar məğlubiyyətə uğradıldı. Mahmud xani isə Hindistana sürgün edildi.

11 sentyabr 1921-ci ildə Kərkük şəhərini kürd üsyançıları ələ keçirdilər. Ərəblər üsyanın digər yerləri yayılacağından qorxaraq ingilislərlə birlikdə kürdlərə avtonomiya söz verdilər. Ona görə də xalq arasında məşhur olan Mahmud xanı Hindistandan geri çağırıdılar. Mahmud xan özünü Kürdüstanın şahı elan edərək (noyabr 1922-ci ildə) Nazirlər Kabinetini təhsis etdi və özünün pul vahidini çap etdirdi. Kürdlərin əldə etdiyi qələbələr ingilisləri çox narahat edirdi. Ona görə də 23 fevral 1923-cü ildə onlar Süleymaniyyə şəhərini tərk etmək üçün kürdlərə ultimatum verdi. Mahmud xan onlara rədd cavabı verdi. 1925-ci ilin oktyabrına kimi ingilislərlə kürdlər arasında dəhşətli döyüşlər baş verdi. Məğlub olduğunu gören Mahmud xan İrana keçdi.

1927-ci ildə Əhməd Barzan vilayətində üsyan qaldırdı. O kürd dilində məktəblərin açılmasını, əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşmasını, yeni yolların çəkilməsini və kürdlərin özü-özünü idarə edə bilməsini ingilislər və ərəblər

tərəfindən qəbul edilmələrini tələb edirdi. 16 mart 1928-ci ildə ingilislərin

Nofel Ədalət

nümayəndəsi ilə görüşən Əhməd Barzani bir neçə reformaların həyata keçməsindən sonra silahı yerə qoydu.

1930-cu ilədə yenidən Kürdüstanı nümayişlər və üsyanlar bürüdü. İndi isə hərəkata Mahmud Barzinci rəhbərlik edirdi. Əhməd Barzaniyə məktub göndərərək birləşməyi təklif edən Mahmud xan rədd cavabı aldı. 1931-ci ilin mayında üsyançıları məğlubiyyətə uğradan ərəb-ingilis işğalçıları Mahmud xanı İraqın cənubuna sürgün etdilər.

1934-cü ildə Barzan vilayətində Xəlil Xoşavinin rəhbərliyi ilə üsyançılar düşmən üzərində bir neçə qələbə əldə etdilər. Lakin bu üsyanda türk və ərəblər tərəfindən yatırıldı. 1936-cı ilin martında əsr götürülən Xoşavi güllələndi.

- Mustafa Barzani hələ uşaqlıq vaxtlarından mübarizəyə qoşulmuşdu. Əhməd Barzaninin qoşunlarında yüksək hərbi rütbəyə malik olan Barzani Əhməd xanla "Xoybun" (Müstəqillik) təşkilatın

qurur və Ağrı dağı ətrafında güclü nizami ordu yaradır. 1927-1930-cu illərdə İhsan Nuri-paşanın rəhbərliyi ilə qalxan üsyana kömək məqsədi ilə Mustafa Barzani Oramar rayonuna getmək istəyir, lakin ona nail ola bilmir. Ona görə də qoşunu ilə birlikdə İraqa qayıdır. Əhməd xan məğlub olandan sonra Mustafa Barzani öz dəstəsi ilə dağlara çəkilir. Sonralar Mosulda və Süleymaniyyədə ev dustağı kimi yaşayan Mustafa elmi biliklərinin artırmaqla məşğul olur.

Barzan vilayətinə gələn Mustafa əhalinin ağır güzərini ilə qarşılaşır. O vaxtlar bütün Kürdüstanda 2 orta və 30 ibtidai məktəbi vardı. Kürd dili ancaq ibtidai siniflərdə keçirilirdi. Həftədə cəmi 13 dərs kürd dilində aparıla bilərdi. Kürdüstanda 1400 uşaq məktəblərdə təhsil alırdı. Buna dözməyən Mustafa Barzani ətrafına köhnə silahdaşlarını topladı. Ancaq onlarda silah yox dərəcəsi vardı. Ona görə də 1943-cü ilin yazında Mustafa Barzani 21 polis postunu tərk silah etdi. Ona qarşı göndərilən nizami qoşun dəstələrini məğlub edən və gündən-günə güc toplayan Mustafadan (artıq onun 13 min əsgəri var idi) qorxan hakimiyyət danışıqlar yolu ilə aranı sakitləşdirmək istədi. Mustafa Barzani və hakimiyyətin elçisi Mustafa Məcid arasında 7 bənddən ibarət deklarasiya imzalandı. Mustafa Barzani Bağdada getdi. Bir neçə xırda güzəştlərə gedən hakimiyyət verdiyi vədləri yerinə yetirmədi.

1945-ci ilin yazında yenidən üsyan başlandı. İndi artıq İran Kürdüstanında da kürdlər ayağa qalxmışdılar. Mustafanın tərəfdarları general Rentonun və ərəblərin 13 batolyonunu dar-

madağın etdi. 9 düşmən samolyotu məhv edən kürdlər 8 rasiya, 8 top və onların 400 mərmisin, 2 min tüfəng və 100 min patron əldə etdilər. Bunu gören ingilislər İraqa 31 qırıcı təyyarə bağışladılar. Göydən dinc əhalini bombalayan düşmənlər 50 kürd kəndini yer üzündən sildilər. 25 sentyabrda kürdlər məğlubiyyətə uğradılar. Mustafa Barzani 2 min qoşunu ilə İranda Mehabad vilayətinə keçdi. O vaxtlar İranda Azərbaycan Demokratik Respublikası qurulmuşdu. 24 yanvar 1946-cı ildə Mehabad şəhərində Kürdüstanın bayrağı qaldırıldı və Kürdistan Respublikası elan olundu. Kürdistan Respublikasının prezidenti Qazı Məhəmməd seçildi. Mustafa Barzanin İranda Kürdüstan Respublikasının qurulmasında böyük rolu olmuşdu. O Respublikanın milislərinin başçısı təyin edildi.

"Xiva", "Şorş", "Rızqari" partiyaları birləşərək Kürd Demokratik partiyası yaradıldı. Həmin gün Mustafa Barzaninin oğlu Məsud dünyaya gəldi. Mustafa Barzani isə partiyanın qiyabi olaraq sədri seçildi. Məsud Barzani indi həmin partiyanın sədridir.

Tehran bu hadisələrə biganə qalmadı. O ardıcıl olaraq Azərbaycanı, sonra isə Kürdüstanı ələ keçirdi. Qazı Məhəmməd və onun tərəfdarları 30 mart 1947-ci ildə Çarçer meydanında edam edildi. Mustafa Barzani isə dağlara çəkildi. İran əsgərləri ilə Mustafanın döyüşçüləri arasında qanlı döyüşlər başladı. Düşməni ağır itkilərə məruz qoyan Mustafa tərəfdarları 350 km məsafə qət edərək Sovet İttifaqı sərhədlərinə-Araz çayına yaxınlaşdılar. 18 avqustda onlar Naxçıvana keçirdilər.

7 oktyabr 1958-ci ilə qədər Şuşada, Bakıda, Moskvada, Daşkənddə yaşayan Barzani və onun tərəfdarları İraq inqilabından sonra Bağdada qayıtdılar.

Kürd qətləmi və Qarabağsız "Əriyən ada"

Bu il 15-24 noyabr tarixlərində Londonda Avropanın ən böyük kürd film festivalı olaraq bilinən "8-ci London Kürd Film Festivalı" keçiriləcək. 23 uzun metrajlı, 45 sənədli film və 50-yə yaxın qısa filmin iştirak edəcəyi festivalda əsas mövzu Rojavadaidda edilən kürd qətləmləridir. Qeyd edək ki, bir neçə ay öncə Suriyanın şimalında Hələb şəhəri yaxınlığında kürdlərin sıx yaşadığı Rojava (kürdcə "qərb" mənasına gəlir) bölgəsində kürdlərə qarşı radikal islamçılar tərəfindən törədildiyi iddia edilən qətləmlər haqqındır. Filmlərinin ingiliscə altı yazıyla göstəriləcəyi festivala fərqli dillərdə çəkilmiş filmlər qatılır: kürdcənin kurmançı və sorani ləhcələri, türkçə, ərəbcə, ingiliscə. Festivalda bu il iki yarışma yer alır. "Yılmaz Güney qısa film festivalı" və ssenari sahəsində. Festivala gedən filmlər arasında Reha Erdemin Rojava mövzulu "İnJin" filmi də var.

Qarabağla əlaqəsi olmayan Qarabağ haqqında film

Qarabağ müharibəsindən sonra Azərbaycanda da Xocalı faciəsinə, 20 yanvar hadisələrinə aid işğal, qətləmlər mövzulu filmlər çəkilib. Qarabağ mövzulu filmlərin festivallara gedib-getməməsi, yer tutub-tutmaması ilə bağlı Mədəniyyət Nazirliyinə zəng vurduq. Mövzuyla əlaqədar Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Kinematografiya şöbəsinin sektor müdiri Yusif Şeyxovla əlaqə saxladıq. Londonda keçiriləcək kürd filmləri festivalı və sözügedən festivala təqdim olunan sənədli, uzun və qısametrajlı filmlərin demək olar ki, hamısının mövzusunun Rojava qətləmlərinə həsr olunması haqqında məlumat verib, Azərbaycanda Qarabağ mövzusunda hansı filmlərin festivala göndərildiyi ilə maraqlandıq. Yusif bəy bildirdi ki, "Nazirliyin sifarişilə çəkilən filmlər festivallara da, səfirliklərə də, diaspora təşkilatlarına da göndərilir. Son dövrlərdə Qarabağ mövzusunda "Dolu" filmi çəkilib. Nazirliyin və filmi istehsal edən dövlət, özəl studiyaların öz xəttilə də festivallara filmlər göndərilir. Keçən il 50-dən çox beynəlxalq festivalda bizim filmlər iştirak edib. Məsələn, bu il "Kazan festivalı"nda öz nominasiyasında "Əriyən ada" adlı bir sənədli filmimiz birinci yer tutub". Sualımıza yarımçıq və başdansaovudu cavab verən Yusif bəy adını çəkdiyi filmlər haqqında məlumat verməyərək, bu haqda istədiyimiz məlumatları internetdən (!) tapa biləcəyimizi dedi. Biz də Yusif bəyin "məsləhətinə" qulaq asaraq internet vasitəsilə rejissor Fariz Əhmədovun çəkdiyi "Əriyən ada" sənədli filminin bu il Kazanda 27 ölkənin çəkdiyi ümumilikdə 450 filmin iştirakı ilə keçirilən "IX Beynəlxalq Müsəlman Film Festivalı"nın qalibi olduğunu öyrəndik. "Azanfilm" studiyasında çəkilən film "Ən yaxşı qısametrajlı sənədli film" nominasiyasının qalibi seçilib.

Qeyd edək ki, ssenari müəllifi Esmira Əyyub, operatoru Rüşət Kərimov olan "Əriyən ada" sənədli filmində hadisələr Kürdili kəndində (Neftçala rayonu) cərəyan edir. Rejissor və ssenari müəllifi kameranın obyektivini həyatın demək olar ki, donduğunu, uzun illər əvvəl tərk edilmiş Kürdili adasında hələ də yaşamaqda olan bir neçə ailənin ağır güzəranına yönəldərək, sanki dünyadan təcrid olunmuş bu insanlara doğru bir körpü salmağa çalışıb. Mövzudan da bəlli olduğu kimi bu filmin Qarabağ mövzusuyla yaxından-uzaqdan əlaqəsi yoxdur.

axar.az

EGER KURDBİ BAŞ BIZANBE TIM BEDBEXTİ, DUNYA RONİK TERA TARİ BÊ TAC TEXTİ .

Paqijayî nay hesabandin kî sexteye ew serdare, Bi hurmete, bi rûmete kî dewlemend û hêzdare. Neyarê me destûrdare, hukumdare, cavnebare, Him xedare, him kotîye, him fêldare, hîledare. Qirêjayî zebt kir cihan efsûs mirov hê xeware, Mirovahî şil-şet dibe, xeza dibe kanî çare.?

Kî bi hêze ew zebtkare zêfara pir xedare, Guman tune tu kesîra her kes hovra alîdare. Kî bi ware bexteware buhar, havîn ew candare, Yê bê war jî tê rencandin heyî-heyî tim mirare. Dunya ronik hê berêda mirovan ra tim qedare, Tê mewcandin bi xwînêva hertim jîyan ev biryare.

Bingeha jîn xar hat danîn qameta wê xilo-xare, Rastî tu dem peyda nabe lewra jîne pir dijaware. Dem rastîyê hesnake dewrana ha pir gemare, Yê ku rast jî dipeyive zor hejare, tim bê pare. Pêşberî hov û fêldaran tik û tenha ev Bêware, Bi gulekê buhar nabe ev çi deme kurd bê hemyare.

Barî tu dem kamran nebû lewra ew jî hê bê ware, Ji buxtanên sextekaran sêfil û jar lê şerkare. 19.VI. 2000.

Hezar sale bê taqete.

Bê Kurdistan Bêwar tenha li dünyayê bê taqete, Pêwîst nine tu kesîra ji pir derda ew du qate. Rewşa Serok hela serda bûye daxa li ser daxa, Pir ji êşa ahû zarim laşê min jî tim seqete.

BÊWAR
BARÎ TEYFÛRÎ
beware@inbox.ru

Li İmralê mêrê çêye di dest hovên kotîdaye, Durîtiya cihanê jî vî dilîra tim şiddete. Heya kengê hevra pevçîn pêşberî hev berjêr nebin, Şiyar bibin û fehm bikin kurd bê welat bê hêrete.

Bê welatî mirov timê li dünyayê ça sêwîbe, Kuda here xêr tunene li her cî jî bê rûmete. Rûmeta me yektîya meye mîranya me lê ku maye,, Çi êzdîti, musulmantî kurd kurd ev çi qelete.

Olperestîyê bê fehm kirin em paşda man hezar sale, Ola me tim azadîye, wekhevîye û welate. Cudatî jî, tayfetî jî olperestî nexaşiye, Qencbûnêra tifaqa gel, evîna gel tim nîcate.

Bi tayfe nay hesabandin tu gel, tu kes li tu dema Azayêra yekbûna gel, rabûna gel tim pêwîste .. Hatın gotin bilbilê de ji hîcran ê gul cilmisî, Lê nizanbûn bê wê gulê Barî zûva bê taqete

Hestek jî yê mirovahî û xwedaî azadîye, Mirovê ku ne azadbe jîyanêda ne zindîye.

Aqilbendî, pir zanebî pêwîst nîni eger kurdbî, Tê bizêrî, tê windabî nav gelanda eva şerte. Tê bilindbî, tê firnaxbî welatê te ku azabe, Him gelê min, welatê min bi demane of bindeste. Ji koletîyê Bêwar hertim li cihanê nexwaş, perte, Dagirkeran kurd xapandine, tirsandine ev çi heste. Rû nakene xitimîye ev çi derde kurd berdeste.

Meydan bila xalî nebe rabin kurdno vaye wexte. Pişt bidine pişt hevdû em azakin Kurdistanê, Bê Kurdistan li İmralê mêrê çê jî bê qîmete. Bi yekbûn, bi zanebûn em alt bikin vey dünyayê, Tim rastîyê pêpez dike çira lazim dunya sexte. Em avakin dunyak azad cudatîyê yekcar rakin, Mirov hemû wek hev bijîn paqijayî pir pêwîste.. Hatın gotin bilbilêda gul cilmisî jî hesretê, Lê nizanbûn bê huba gul bilbil maye zeliqetê.

Hestek jî yê mirovahî û xwedaî azadîye, Mirovê ku ne azade jîyanêda ne zindîye.

Eger kurdbî baş bizanbe tim bedbextî, Dunya ronik tera tarî bê tac – textî..

1.VI.2000.

İbrahim Tatlıses: "Əgər oğlum olsa ..."

Tanınmış müğənni İbrahim Tatlıses Diyarbakır şəhərində Şivan Perver ilə konsert verib. Axsam.az xəbər verir ki, kürd müğənni ilə duet oxuyan Tatlıses sülh tərəfdarı olduğunu deyib:

"Kim sülhə xidmət edirsə, onun başım üstündə yeri var. Biz Şivan-

la buraya şan-şöhrət üçün gəlməmişik, bunlara ehtiyacımız yoxdur.

Düzdür, müxalifət olduqca müharibə də olur. Amma siz istəsəniz, hər şey edə bilərsiniz. Mənim də istədiyim sülhdür. Əgər oğlum olsa, adını Barış qoyacam".

Azərbaycanda Milli Dirçəliş Günüdür

17 noyabr Azərbaycanda milli-azadlıq hərəkatının başlanğıcı hesab olunur. 25 il bundan əvvəl, 1988-ci ilin noyabrında 100 minlərlə azərbaycanlı Ermənistanın tərribatlarına və Sovet İttifaqının ikili siyasətinə etiraz olaraq o vaxtkı Lenin, indiki Azadlıq meydanında toplandı. Bu gün Azərbaycanda milli-azadlıq hərəkatının başlanğıcı kimi də qiymətləndirilir. Həmin gün 68 il azadlığın nə olduğunu bilməyən bir millətin "olum, ya ölüm" savaşı başladı. SSRİ-nin tezliklə məhv məhkumluğu məhz həmin gün daha aydın görüldü.

Rəsmi Moskvanın, ermənilərin Dağlıq Qarabağa iddiasına loyal

münasibəti və qərəzli mövqeyi, millətə tarixini öz gücünə dəyişmək istəyini aşılamaşdı. Yüz minlərlə insanın Azadlıq meydanına axışması isə ən yeni tarixin

təməlini qoydu. Mitingin ilk günləri göstərdi ki, Azərbaycanda, hələ SSRİ-nin heç bir yerində rast gəlinməyən mübarizə başlayır.

Bunları gören rəsmi Moskva İttifaq dönəmində Azərbaycanda ilk dəfə fəvqəladə vəziyyət elan etdi. SSRİ-nin müxtəlif ərazilərində dislokasiya edilmiş daxili qoşun qüvvələri Bakıya gətirilərək meydana yerləşdirildi, dekabrın 3-dən 4-nə keçən gecə isə mitinq iştirakçıları oradan zorla çıxarıldı. Onların bir qismi həbs edildi. O zaman hərəkat parçalansa da, millət öz arzusuna çatdı - 1988-ci il, noyabrın 17-dən başlayan meydan hərəkatı azad Azərbaycanın təməlini qoydu.

İrəvan və Ankara arasında "səssiz diplomatiya" - İddia ya gerçəklik?

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin üçüncü dəfə prezident seçildikdən sonra Türkiyəyə etdiyi səfər, səfərin nəticələri bu ölkə

mediasının diqqət mərkəzindədir.

Publika.Az -ın verdiyi xəbərə görə, "Milliyet" qəzetinin yazarı Sami Kohenin "Azərbaycan ilə bütünləşmə... Ermənistan ilə normallaşma?" başlıqlı yazısında Türkiyə-Azərbaycan və Türkiyə-Ermənistan əlaqələrinə toxunulub.

Son zamanlar Türkiyənin diqqətinin Suriya, Misir və İraq başda olmaqla Orta Şərq üzərində toplandığını qeyd edən yazar bunu "isti hadisələr" in məhz bu bölgədə cərəyan etməsi ilə izah edir. Türkiyəyə qonşu olan digər bölgə Qafqazın sanki unudulduğunu qeyd edən S.Kohen bildirir ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin Türkiyəyə səfəri Ankaranın bu bölgə ilə əlaqələrində bir hərəkatlıq işarəsi vermiş oldu.

"Azərbaycan Qafqazda Türkiyəyə siyasi, iqtisadi, mədəni baxımdan ən yaxın ölkədir. İlham Əliyevin səfəri bu əlaqələrin yeni imzalanmış razılaşmalarla daha da möhkəmlənməsinə imkan verdi. Bu

əlaqələr Türkiyə səlahiyyətlilərinin dediyi kimi "iki dövlət, tək millət" anlayışı çərçivəsində bir "bütünləşmə" mərhələsinə qədəm qoymuş vəziyyətdədir. Hərçənd bu sifətin tələb etdiyi şərtlər hələ tam yetişməyib. Məsələn, iki ölkə arasındakı viza rejimi davam edir. Amma iki tərəf də bunu etmək iradəsinə sahibdir. İqtisadi sahədə böyük layihələr üzərində işlər gedir. Azərbaycan təbii qazını Türkiyədən Avropaya çatdıracaq TANAP boru xətti layihəsi kimi...", - müəllif qeyd edir.

Bakı ilə həmrəylik

Siyasi sahədə də möhkəm bir əməkdaşlığın mövcud olduğu qeyd olunan yazıda Azərbaycanın ən ciddi problem olan Dağlıq Qarabağ probleminə Ankaranın Bakıya dəstəyinin tam olduğu vurğulanıb:

"Türkiyənin Qarabağ mövzusunda Azərbaycan qarşısında götürdüyü öhdəliyi baş nazir Ərdoğan Ankarada keçirilən orta qəzet konfransında bu problemin "Türkiyənin də bir daxili məsələsi" olduğunu deməklə göstərmiş oldu. Türkiyə bu öhdəliyini düz 4 il əvvəl Ermənistanla əlaqələrinin normallaşdırılmasını nəzərdə tutan Sürix protokollarının imzalanmasından dərhal sonra ortaya qoymuşdu. Əslində protokollarda Qarabağ probleminə bir işarə yoxdur. Lakin Türkiyənin bu razılaşmaya uyğun olaraq Ermənistanla diplomatik əlaqələr qurması və sərhədləri açmasını qəbul etməsi İlham

Əliyevi çox narahat etmişdi. Azərbaycandan gələn sərt reaksiyalardan sonra baş nazir Ərdoğan Bakıya gedərək Qarabağ məsələsi həll edilmədən İrəvan ilə normallaşmanın başlaya bilməyəcəyini elan etmişdi.

Beləliklə, Bakı ilə böhran aradan qaldırıldı, amma bu dəfə İrəvan ilə normallaşma ehtimalı sıfırlanmış oldu".

İrəvan ilə soyuqluq

"Ankaraya görə, Qarabağ problem həll olarsa, İrəvan ilə mövcud maneə ortadan qalxacaq. Amma 20 illik problemin həllində indiyə qədər ən kiçik bir irəliləyiş belə mümkün olmayıb. ATƏT-in Minsk Qrupu illərdir ki, problemə həll axtarır, amma bir nəticə əldə edə bilmir. Ermənistan işğala son vermək və bu torpaqları Bakıya qaytarmaq niyyətində deyil", - yazıda qeyd edilir.

S.Kohen bildirir ki, bu vəziyyətdə Ankaranın Ermənistanla normallaşma prosesinə başlaması o qədər də mümkün görünmür: "Amma yenə də Türkiyə diplomatiyası bu işi asanlaşdırmaq üçün səy göstərir. Xarici işlər naziri Əhməd Davudoğlu Ankara bəzi həll düsturlarının axtarışında olduğunu, Minsk Qrupu üzvü olan ölkələrlə görüşdüyünü deyib".

"Bu "səssiz diplomatiya" nəticə verəcəkmi? Verərsə, nə yaxşı. Verməzsə, İrəvan ilə mövcud vəziyyətin dəyişməyəcəyi anlamına gəlir",- yazının sonunda bildirilir.

Ömər

İstanbulda Xəzər Forumu keçiriləcək

Dekabrın 4-5-də Türkiyənin İstanbul şəhərində Xəzər Strateji İnstitutunun növbəti forumu keçiriləcək. Bu barədə Trend-ə Xəzər Strateji İnstitutunun baş katibi Haldun Yavaş bildirib. Onun sözlərinə görə, bu toplantı "Xəzər Forumu" adı altında keçirilən üçüncü forumdur və bundan əvvəlki forum sentyabrda Nyu-

Yorkda keçirilib. H.Yavaş onu da bildirib ki, foruma bir çox ölkə rəsmilərinin qatılacağı gözlənilir: "Forumun əsas mövzularından biri

Xəzər hövzəsinin enerji potensialı məsələsi olacaq".

Onun sözlərinə görə, regionun potensialı enerji və nəqliyyat sahəsindəki beynəlxalq sərmayəçilərin regiona daha çox maraq göstərməsinə səbəb olub.

H.Yavaş qeyd edib ki, bölgənin yaxından tanınması həm bölgə ölkələri, həm də digər ölkələr üçün faydalı nəticələr doğuracaq.

Həbsdəki PKK-çılar amnistiyaya düşə bilər

Türkiyə türmələrindəki PKK silahlıları amnistiyaya düşə bilər. Musavat.com-un Türkiyə mənbələrinə istinadən verdiyi

xəbərə görə, bunu ölkənin baş naziri Rəcəb Tayib Ərdoğan Diyarbakırda İraqın Kürd Muxtariyyətinin lideri Masud Bərzani ilə görüşün şərafinə etdiyi çıxışda deyib. "İnşallah biz indi dağlarda olanların enməsinə və türmələrin boşalmasına görecəyik", - deyərək baş nazir bildirib. O, kürd məsələsi üzrə nizamlanma prosesini sona çatdırmaq əzmində olduğunu da söyləyib. Əvvəl Ərdoğan kürd yaraqlılarına silahlı mübarizəni könüllü dayandıracağı və silahı təhvil verəcəkləri halda əfv vəd eləmişdi. "Biz ölkəmizdə assimilyasiya siyasətinə son qoyulacağına söz verdik - bunu elədik. Biz Türkiyədə kürd probleminin qapatmağa söz verdik - və biz bunu da edəcəyik" - Ərdoğan deyib. Baş nazir həmçinin, diyarbəkirliləri baş verənlərə xüsusi həssasiyyət və məsuliyyətlə yanaşmağa çağırıb. Sitat: "Unutmayın ki, sizlərin - diyarbəkirlilərin üzərinə xüsusi məsuliyyət düşür. Mən istərdim ki, siz baş verənlərə ədalətli qiymət verəsiniz, düz yol göstərəsiniz, prosesə işıq mənbəyi olasınız".

Ərdoğan ilk dəfə "Kürdüstan" dedi

Türkiyənin baş naziri Rəcəb Tayib Ərdoğan bugünədək ilk dəfə olaraq izdiham qarşısında "Kürdüstan" sözünü işlədib. Publika.az Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, baş nazir bu sözü bu gün Diyarbakırda meydana çıxış edən İraqın Kürd Muxtariyyətinin lideri Məsud Bərzani ilə görüşün şərafinə istifadə edib. "Mən İraq Kürdüstanının lideri Məsud Bərzanini Diyarbakırda salamlamaqdan çox məmnunam", - deyərək Ərdoğan söyləyib. Bu vaxta qədər heç bir Türkiyə rəsmisi bu sözü dilinə gətirməyib, ancaq "kürd muxtariyyəti", "regional rəhbərlik" ifadələrindən istifadə olunub. Baş nazir Ərdoğanla kürd lideri Bərzaninin görüşü kürdlər tərəfindən son vaxtlar xeyli gecikən türk-kürd yaxınlaşmasının növbəti mərhələsinə signal hesab edilir.

Musavat.com

Suriya kürdləri çeçenlərdən dəstək aldı

Suriyanın şimalını ələ saxlayan kürdlər İsveçrə bənzəri müvəqqəti rəhbərlik qurub. Publika.Az -ın Türkiyə mətbuatına

istinadən verdiyi məlumata görə, Qamişlıda elan edilən müvəqqəti rəhbərlik Rojava (Qərb) adlanan kürd bölgəsini Afrin, Kobani və Cizir olmaqla 3 hissəyə ayırıb.

Suriyanın Türkiyə ilə sərhədindəki əraziləri ələ keçirən kürdlər son bir ayda "Əl-Nüsrə" Cəbhəsinə də ciddi itkilər verib. Neft yataqlarının olduğu Rimelan bölgəsinə nəzarəti tamamilə ələ keçərən kürdlər bir müddət əvvəl isə Mosula açılan Tilkoçer Sərhəd Qapısı ilə ətrafındakı bir çox qəsəbə və kənddə də nəzarəti təmin etmişdi.

Suriyada nəşr edilən "Havar" xəbər agentliyinin məlumatına görə, Qamişlı şəhərində iki gün davam edən toplantıda kürd, ərəb, çeçen və xristian nümayəndələrindən ibarət 82 nəfərlik müvəqqəti Baş Məclis qurulub. Baş Məclisin idarəçilərindən olan Hekem Xelo PYD tərəfindən verilən layihəyə görə, Rojava üç muxtar bölgəyə ayrıldığını söyləyib. Xelo Afrin, Kobani və Cizir bölgələrində yaşayanların öz məclislərini qurduqdan sonra Baş Məclisə nümayəndələrini göndərəcəkləri bildirib.

Qamişlıda elan olunan rəhbərliyin müvəqqəti olduğunu deyən H.Xelo qeyd edib ki, müvəqqəti rəhbərliyin əsas vəzifəsi seçki hazırlıqları və yerli seçki qanunvericiliyini hazırlamaqdır. Xelo Rojavada müdafiə, siyasi və iqtisadi problemlərlə də müvəqqəti rəhbərliyin məşğul olacağını söyləyib.

Suriya raketləri Türkiyə hərbi təyyarələrini hədəfə alıb

Suriya raketləri Türkiyənin F-16 hərbi təyyarələrini hədəfə götürüb. ANS PRESS Türkiyə mətbuatına istinadən bildirir ki, bu barədə Türkiyə silahlı

qüvvələrinin baş qərargahından məlumat verilib. Məlumatla görə, Türkiyə hərbi hava qüvvələri bu gün səhər saat 08.40 radələrində Hatay vilayətinin üzərində uçan beş ədəd "F-16" təyyarəsi Suriya ərazisindən "SA-2" raketləri ilə hədəfə götürüldü. Təyyarələrin radar sistemində üç dəfə müdaxilə edib.

Divê Diyarbekir Bibe Karnavala Kurdan

Siyaset bi xwe hunera girtina fersendan e. Serdana serokê herêma Kurdistanê birêz Barzanî û hunermendê kurd ê hestên kurdan salên dirêj avdayî Şivan Perwer fersendek mezin e ji bo gelê me li bakûrê Kurdistanê ku bajarê Diyarbekir bikin meydana Karnavaleke netewî.

PKK û BDP di îmtîhaneke netewî re derbas dibin:

Gelo wê bikaribin nêrînên partîtiyê derbas bikin û di çarçova netewî de hereket bikin?

Gelo wê îsbat bikin ku ew partiyên siyasîyên gihayî ne?

Gelo wê bikaribin bi sedan dahol û zirne, bi deh hezaran zarok ciwan û jinan bi cilûberg û bi alên kurdî daxînin kolanan û govenda netewî li dar bixînin?

Gelo wê bikaribin hestên kurdên her çar perçeyan bi hev re bikolînin? Gelo wê bikaribin derseke biratiyê û netewîtiyê bidin nijadperest û xêrnexwazan? Ger wusa hereket bikin, wê hêstirên kêfxweşiyê ji çavên her kurdekî/kurdekê biherikînin.

Ev serdan ne kelemeke li pêşiya pêvajoya aşîtiyê weke gelek dibêjin, ew dibe zextek liser birêz Erdogan û hikûmeta wî ku gavên berçav bavêjin. Bi vê yekê Erdogan dide nîşandan ku ew statûya li Başûrê Kurdistanê dipejirîne. Wê demê xelkê ji Erdogan nepirsin; gelo çima heman statûyê ji kurdên xwe re pêk nayîn? Tê gotin ku Erdogan vê yekê ji bo hilbijartinan dike. Baş e, ger niyeta wî ev be jî, hûn dikarin sûtê ji vê yekê bigirin, bi sed hezaran daxînin meydana û bikin di xizmeta karûbarên xwe de. Bihêlin serokê belediyê birêz Osman Baydemir, birêz Ahmet Türk, birêz Leyla Zana tev liser dikê di kêleka birêz Barzanî û birêz Şivan de cî bigirin û bibin xwediyê malê û bi vê yekê bihêlin serok wezîr bibe mêvan. Çavên dostan û dijmanan jî li vê bûyerê ne; dost li benda govendeke netewî ne, dijman û nexêrxwaz li benda tevliheviyê ne. Nehêlin ev yek bibe sedema ku Şivan strana „hawar ey hawar min û li halê nezanan“ bêje, bila ew strana „hele werin vê govendê, destê hev bigirin tev de“ bêje. Di futbolê de jî wusa ye; gava fersend ketin destê te û te gol nekir, dibe ku tu golan bixwî û binbikêvî.

Tirkîyê nehîşt PYD beşdarî konferansê bibe

AVESTA KURD - Nûnerên PYD'ê yên ji bo konferansa "Li Rojhilata Navîn Hişmendiya Komên Kurdan a derbarê pirsgrêka kurdan de û pêşniyarên çareseriyê" ku îro li paytexta Tirkîyê Enqereyê tê lidarxistin hatibûn vexwendin, xwestin derbasî Tirkîyê bibin, lê ji aliyê rayedarên Tirk ve hatin astengkirin.

Navenda Lêkolîna Aştiya Rojhilata Navîn a Navnetewî (IMPR), li ser pirsgrêka kurd îro (9 Mijdar) li paytexta Tirkîyê Enqereyê bi navê "Li Rojhilata Navîn Hişmendiya Komên Kurdan a derbarê pirsgrêka kurdan de û pêşniyarên çareseriyê" konferansê lidar dixê.

Ji bo konferansa ku dê li Otêla Marrîot bê lidarxistin û 2 rojan dom bike, nûnerên gelek partî û rêxistinê kurdan ên li Rojhilat, Başûr û Rojavayê Kurdistanê hatin vexwendin. Di vexwendnameya konferansê tê gotin ku armanca konferansê ew e ku bê fêmkirin ka kurdên li Rojhilat, Başûr û Rojavayê Kurdistanê pirsgrêka kurd a li Bakûrê Kurdistanê çawa fêm dikin, fikir û hestên wan çawa teşe girtine û bendewarî çine.

Ji bo konferansê li Rojavayê Kurdistanê jî Partiya Yekîtiya Demokratîk (PYD) hate vexwendin. Li ser vê yekê Şewirmendê Hevserokên PYD'ê Sihanok Dîbo û Endama Komîteya Dîplomasiyê ya PYD'ê Mekiye Hiso ji bo ku tevli konferansê bibin, duh xwestin di Deriyê Sînor ê Dirbêsiyê re debasî Bakûr bibin. Lê rayedarên Tirk bêtî ku hincetekê nîşan bidin, destûr neda ku Dîbo û Hiso derbas bibin. Nûnerên PYD'ê ku saet ji 09.00'ê sibehê heta saet 19.00'ê êvarê li ser sînor hatin rawestandin, li gel hewldanên organîzatorên konferansê jî nekarî derbasî Bakûr bibin. Nûnerê PYD'ê Sihanok Dîbo ku li dijî vê helwestê nerazîbûn nîşan da, diyar kir di demeke ku li Tirkîyê û Rojhilata Navîn aşîtiyê tê axaftin de ev helwesta Tirkîyê xizmeta pêvajoyê nake û nîşan dide ku Tirkîyê di mijara aşîtiyê cidî nîn e. Dîbo, anî ziman ku ev helwest berdewama zîhniyeta ku di navbera mirovan de diwaran ava dike ye û destnîşan kir ku tenê gotin aşîtiyê nayîne, lewre Tirkîyê bi vê yekê dijberiya aşîtiyê û wekhevîyê dike.

avestakurd.net

Bi xêr bê serokê dewleta federal a Kurdistanê

Serdana Serokê dewleta federe Kurdistanê a ji bona Amedê gelek kes bi renge cûda cûda şrove dikin. Heryek li gorî fikr û ramanên xwe di nêrxênin. Vexwandina birêz Mesûd Barzanî ji alî Serokwezîr Erdoxan ve tiştekî xûzayî û rawa ye, ne pêvîste ko meriv li gorî hinek berjewendiyên xwe û ber bi hinek îdeolojiyan ve bikişên.

Metirsiya Ahmet Türk û hin kesên li derdorê wî hene ko dibêjê "hinek kes difikirin Barzanî ji bona tesir li hilbijartina bikê hatiye vexwandin". Ev metirsiya Ahmet Türk valaye. Lewra tu tîrsa Erdoxanî ji hûndakirina hilbijartîna a li Bakûr nîne. Ew û BDP bi xwe jî dizanin ko Erdoxan di hilbijartina giştî a dawî de bi zanabûn destê BDP'ê xurt kir. Ew taqîteki konavanî bû li gorî min.

Bila tu Kurd û Kurdistanî xof û gomanan ji vexwandina birêz Serok Mesûd Barzanî nekin. Ji ber ko wî xwe bi pêşmergetiya xwe, bi malbat û hestên xweyî neteweyî û bi konavaniya hemdem û diplomasiyê di rojeva kurda û dagirkaran da yekî bê tawîz daya qabûl kirin. Em ji wî û kurdîniyê ya wî bê goman û xweşbînî bi xebata wî a konavanî, Kurd îro li ciyakî bi rûmetin. Em bawerî ko birêz Mesûd Barzanî dê çî tiştekî ne di berjewendiyê Kurdistanê de ew dê ne pejirîne.

Edî em werin ser helwesta Erdoxan ko Barzanî vexwande Amadê. Serok wezîr Erdoxan

xwe weke xwedî helwesteke nû û li dijî koanavaniya kevneperst (kilasîk siyaset) di nêrxênê, ew li

xwe mihafazakar demoqrata ûoldar dibine, ew di pêşberî wesayeta artêşî de serhildan kir, zilmû zora ko T.C. li xelkan kirî îtîraf dike û hêdî hêdî dixwazê van nehaqîyan ji holê rekê. Dema ko fikir û raman eve bê pêdivî heye ko Erdoxan pêşiya pêşî li Kurda vegeerê, zilm, zor û hemî qatlîam peneberîya ko hatiye kirin bi bir bîne. Yek îhtîmal ev. Yeke din jî; îhtîmala, da Barzanî alîker bibê ji bona Pkk û hikûmeta li hev bikin. Belkî a herî giring jî petrol û xaza xwezayîye ko hikûmeta herêmê a Kurdistanê û hikûmeta Erdoxan gelek peymanê petrolê li gel hevûdu çêkirine. Têkilî, rûdan û rewşa li rojhilata navîn û tkilîyên dewletên rojhilata navîn li gel hev weke li aliyekî Îran, Suriyê û êraqê li aliyê din têkîliyê Tirkîyê, Misir û Lûbnan dê helbet betin gûftûgo kirin belkî mijara herî giring jî de ev bê. Erdoxan bi van helwesta

dixwazê hemî pêdiviyên aborî bi rêka Kurdistanê pêkbîne. Erdoxan ew zîhniyeta generalan û wa konavanên tirk ê kevin ê nijestperst red dike. Lewra ez dibejim ko pêvîste konavanên Kurd bi van renga vexwandina Serok Barzanî binerxînin.

Danûstandinên di nava dewletande û kare dîplomasiyê û aborî karekî normale.îro tiştên dinava PDK û hikûmeta Erdoxanda tête kirin evin. Vexwandina Birêz Mesûd Barzanî û hatina wî a Amadê, dê gelek tiştên baş û bixêr ji netewa Kurde bîne. Bi vê hatinê dê hestên netewî ya kurd li bakûr bilind bibê, dê navbera dewleta Tirk û a Kurdistanê têkeve rêweke baş, Dê mafê netewe kurd êdî li Tirkîyê hinekî bi nermayî rawa bête dîtin. belkî hestên şovenîzma Tirka dekaevê asteke nizimtirîn.

Em bi kelecane û bi hestên neteweyî Serok Mesûd Barzanî pêşwazî dikin, bi xêrhatî û bi rûmet himbêz dikin. Me hêvî heye ko ev serdana Serok Mesûd Barzanî ya Amadê dê di pêşerojê de ji xaw û xeyalên netewa kurd re, biraqsteqîn bibê bingehê avakirina dewleta Kurdistanê mezin. Em ji bona Serok Barzanî pêşwazîyeke bi coş amade dikin. Pêdivî heye ko li bakûr, nemaza li Amadîhemî Kurd derbikevine pêşwazîyê.

13.11.2013 Li ser navê Bizava Partiya Kurdistanê Mehmet Emîn Kardaş

Girtigeha Diyarbekirê, Piştî 2015an Dê Bibe Muze

Daxwaza "Bila Girtigeha Diyarbekir vegeerînin muzeyê" ma piştî sala 2015an. Recep Tayîp Erdogan di sala 2010an de gotibû ku, ji ber ku Girtigeha Diyarbekirê derbeya 12 îlonê tîne bîra mirov, difikirin ku girtigehê xira bikin. Nîqaşên derbarê Girtigeha Diyarbekirê de hêj didome. Weqfa 78îyan, hefta borî ji bo ku girtigehê xera nekin û vegeerînin muzeyê, daxwaznameyek 100 hezar îmze lê, pêşkeşî meclîsê kir. Komîsyona Daxwazname ya Meclîsê daxwazê wan a derbarê Girtigeha Diyarbekirê de ragihand Wezaretê Dadê, Wezaretê Çand û Tûrîzmê, Wezaretê Parastina Netewî û Serokwezîriyê. Wezaretê bersiv da komîsyonê.

Wezaretê Çandê da zanîn ku li Diyarbekirê hewcetiyê muzeyekê nû tune ye; lê ger biryarek wisa jî bê girtinê de piştigirîya zanîstî û teknîkî bidin. Wezaretê Parastinê jî got belgeyên derbarê 12 îlonê de di sala 1988an de hat şandin Wezaretê Dadê ji ber vê di vê mijarê de desthilatdar Wezaretê Dadê ye û divê dîtinê vê wezaretê, bê esas girtin. Wezaretê Dadê jî ji bo daxwazên derbarê muzekirina girtigehê, sala 2015an nîşan da. Wezaretê daxuyand ku li Diyarbekirê ji girtigehê re hewcetî heye û hêj îneşeta 2 girtigehan didome û avahiyên nû de sala 2015an de têkeve fealiyete. Di nivîsa wezaretê de hat qeyt kirin ku piştî tamam kirina girtigehên nû, dibe ku

daxwaza wan a muzeyê bê nîrxandin. Derbarê mijarê de ji

Serokwezîriyê jî hêj tu bersiv nehat. Lê tê payîn ku Serokwezîriyê jî cih bide dîtinê xwe. Komîsyona Daxwaznameyê, piştî ku nivîsa Serokwezîriyê jî bigihêje wan, dê bersivê bide daxwaznameya têkil-darî girtigeh bibe muze.

xeberenkurdi.com

Kurd: Mezintirîn neteweya bê dewlet!

Ajansa Breton Press a Fransî di malpera xwe de nexşeyê Herêma Kurdistanê belav kiriyê û wiha nivîsiye; "Kurd neteweya herî mezin a bê dewlet e, neteweya herî mezin ku mafê wê hatiye xwarin." Di raporta Breton Press de ku hemû ji bo dîrok û xebata gelê Kurd veqetandîye, wiha hatiye nivîsîn:

"Kurd li ser nexşeya cîhanê mezintirîn neteweya ku zilm lê hatiye kirin, nifûsa wan nêzîka 40 milyon kes e, lê belê heta niha dewleta wan nîne." Di raportê de wiha tê gotin; "20 milyon Kurd li Tirkîyê, 9 milyon li Îraq û Îranê û 6 milyon li Suriyê, yê din jî li welatên din ên cîhanê ne, niha xewnê bi wê yekê dibînin ku yek welatê wan hebe û bibin xwediyê dewleta xwe." Herwiha tê gotin ku hemû desthilatdarên berê gelekî hovane danûstandin ligel neteweya Kurd kirine, lê ligel ku ew hemû zilm li dijî wan hatiye bikaranîn, lê hemû hewldanên

serkutkirina Kurdan ne serkeftî bûn û vala derketine.

Breton Press wiha nivîsiye: "Hemû kes dizane gotineke bi nîrx

a Etyan Vacon heye ku dibêje; "Yekîtiyê Xebatê". Ev gotin derbarê Kurdan de bi tevahî rast e, ew nêzîk bûne ku kongreya neteweyî bo Kurdan girêdin û tede bi awayekî yekgirtî daxwaza mafê xwe bikin, herwiha Kurdan biryar daye di wê kongreyê de biryarê li ser paşeroja xwe bidin."

Ajansa navbirî ji dîrokzan Charles Van Doren dipirse ka gelo çima Kurdistanê mezin dane mezire, ew jî wiha bersiv dide: "Ji qedîm ve gelek zilm li Kurdan hatiye kirin, vîna jî derfet nedaye wan ku Kurdistanê mezin dabimezrînin." Bi bawerîya balyozê berê û siyasetmedarê Fransî Bernard Dorin jî; "Kurdan di rabirdû de nikarîne hebûna xwe ferz bikin, lê belê niha ger derfet ji wan re çêbibe, dê welatekî ji bo xwe dabimezrînin." Derbarê Herêma Kurdistanê de jî wiha hatiye nivîsîn; "Ew navçeyên ku Hêza Pêşmerge ew parastine, navçeyên aram û ewlekarî berqerar e, ne cîhê nîgeraniyê ne." Derheqa beşên din ên Kurdistanê de jî wiha tê gotin; "Tu rê li ber Tirkîyê nînin, ji xeynî çareserkirina pîrsa Kurd, li Rojava jî Kurd ber bi asoyeke nû ve diçin", lê behsa Rojhilata Kurdistanê nayê kirin. **Firat Keleşki / BasNews**

Barzanî bi kincên kurdî gihîşte Amedê

AVESTA KURD - Serokê fermî ji aliyê serokwezîrê Tirkîyê Recep Teyib Erdogan ve ji bo herêma Kurdistanê Mesûd

Barzanî bi cilên kurdî gihîşte bakurê Kurdistanê bajarê Şîrnexê û ji aliyê parlamenter û xelkê bajêr ve hate pêşwazîkirin.

Barzanî bi serdaneke fermî gihîşte Amedê, ew bi şeweyekî

mobîlan di sînor re derbasî Silopî bû. Ligel Barzanî Şivan Perwer jî hebû.

Parlamenterên Kurd û waliyê Şîrnexê pêşwaziya Barzanî kirin û bi kurdî bi xêrhatîna wî kirin. Her wiha xelkê bakurê Kurdistanê li ser sînor bi alên Kurd û bi posterên mezin bi slogana Serok tu bi xêr hatî pêşwaziya Barzanî kirin. Hunermend Şivan Perwer jî bi serok Barzanî re diçe Amedê.

Berî 21 salan Barzanî ji bo Amedê hatibû vexwendin, lê vê carê serdana Barzanî ne weke ya berî 21 salane, vê carê ew weke serokdewletê vexwendin û wê weke serokê Kurd hem ji aliyê Kurdan ve hem jî ji aliyê dewleta Tirk ve were pêşwazîkirin...

Amedê hatiye vexwendin. Barzanî ne bi balafirê, lê belê ew di deriyê Îbrahîm Xelîl re derbasî bakur bû.

Îro derdora seet 07.10, serokê Kurd tevî konvoyeke ji 20 oto-

berî 21 salan Barzanî ji bo Amedê hatibû vexwendin, lê vê carê serdana Barzanî ne weke ya berî 21 salane, vê carê ew weke serokdewletê vexwendin û wê weke serokê Kurd hem ji aliyê Kurdan ve hem jî ji aliyê dewleta Tirk ve were pêşwazîkirin...

Barzanî û şanda ligel bi riya bejî gihîştê Amedê.

Tu bi xêrhatî Şivan Perwer

Nivîskar Hadi Ozişik li nivîsa xwe ya nû de behsa çîroka xwe ya yekemcar bihîstina dengê Şivan Perwer û ji ber kirina

strana wî ya (Kî dibê Kurd Nizanin) dike. Nivîskar Hadi Ozişik li nivîsa xwe ya nû de behsa çîroka xwe ya yekemcar bihîstina dengê Şivan Perwer û ji ber kirina strana wî ya (Kî dibê Kurd Nizanin) dike. Ozişik dibêje: Dema ku em ji dibistanê dihatin, bi lez em diçûm ber radyoyê û ji radyoya Dengê Êrîwanê me guhdariya stranên Kurdî dikir û li gel stranên me govendê dikir. Helbet wê demê Şivan Perwer qehremanê me yê herî serekî bû û strana wî ya bi navê "Kî dibê Kurd nizanin" me ji ber kiribû.

Gelek sal derbasbûn lê ew stran tu carî ji bîra min neçû û heta niha jî car caran ez ji xwere distrêm. Helbet wê demê gelek zehmet bû ku em bi zelalî dengê Şivan Perwer bibhîsin. Gelek car xirecir dikete nava radyoyê deng bi awayeke baş nedihat. Lê niha ew zelumê ku strana "Kî dibê Kurd nizanin" bi min dabû hezkirin niha wê were Tirkîyê û li gel Îbrahîm Tatlıses pêkve stranên bistrê. Hem jî li Amedê... Her çende ew dût jî be, lê gelek nêzikî hezkirên xwe ye. Niha kesek wî ji radyoyên xireciran guhdar nake. Li wan deman kasetên wî jî qedexebûn. Ew maddeyên destûriyên 141,142,163 bûn ku pêşiya Şivan Perwer û hemû hunermendên Kurdan digirt. Tirkîyeyekî bê qedexa ku xeyala mezina Ozal bû gelek dixwest wan maddeyên destûrî biguherîne. Dawî dawî de ya xwe kir û firotina kasetên Kurdî serbestkir. Êdî Şivan jî ji qedexebûnê derketibû. Stranên wî qedexebûn... Hatina wî ya welat qedebû... Ji axa xwe dût jiyana mişextiyê dijî. Ew qedexebûn jî rabû... Dergeh jêre hatin vekirin û hate dawetkirin.. Dawiya vê heftiyê wê were Amedê û konserek li gel Îbrahîm Tatlıses bide... Êdî ew qehremanê ku strana "Kî dibê Kurd nizanin" bi min dabû ji ber kirin wê bê Tirkîyê bistrê... Ew kesên ku guhdariya wî bikin birastî gelek bi şansin! Ez jî ezê êdî ne bi xirecira radyoyê belku ji televîzyonê wî temaşebikin û guh bidim stranên wî...

Tu bi xêrhatî Şivan Perwer....

Barzanî – nîşan û sembola Kurdistanê ye...

Serokê Kurdistanê–Mesud Barzanî, serdana paytexta Bakurê Kurdistanê–Amedê dike! Ev bûyer: ji bo dîroka Kurdistanê, ji bo tevgera rewşa ya gelê Kurd a azadî û demokrasîyê yek ji girîngtirîn rûdanan e. Bakurê Kurdistanê û Amedê divê layiqê xwe pêşwaziya Serokê Kurdistanê bikin.

Di gelek bernamên Bergehê de di ASOat TV de ku ev 7-8 salan in em li gel birêzan – Keya Izol, Dara Bilek, Abit Gurses, Kurdo Baksi û bi dehên mêvanên me pêkdiênin de, me hercar aniyê zimên ku hatine Serokê Kurdistanê ji bo Diyarbekrê, ji bo Amedê – naverokê xwe ya sembolîk a herî girîng ji bo dîrok û têkoşîna Kurd / Kurdistanê heye. Va ew roja dîrokî hat! Serok Barzanî – wekî Serokê Herêma Kurdistanê serdana Diyarbekrê dike...

Kurd, divê ji vê rûdanê serbilind bin û bi beşdariya xwe, bi piştgiriya xwe ji bo Serokê Kurdistanê re – ji bo Tirkîyê, ji bo cîhanê diyar bikin ku Barzanî – sembola wan a Kurdayetiyê ye, bi pêşwaziya xwe diyar bikin ku – KURD YEK MILET IN, BARZANÎ – SEMBOLA YEKITIYA NETEWÊYÊ KURD E û Serokwezîrê Tirkîyê – Erdogan û cîhan jî bibîne ku – KURD, DI RÊYA AZADIYA XWE DE BARZANÎ WEKÎ NÎŞAN Î SEMBOLA XWE DIBÎNIN...

Ev yek, ji bo Kurdistanê, ji bo Tirkîyê û welatên din ên dagirkerên Kurdistanê û cîhanê jî re – bibe nîşanek ku, Kurd di rêya azadî û demokrasîyê de hevkarê herî xurt a jiyana wekhev, yeksan û demokratîk a tevayîya Rojhilata Navîn in....

Mesaja Diyarbekrê girîng e, da ku Tirk jî bizanibin hevkarî û yekîtiya Kurd di qadê radeyek bilind de ye – bi pêşwaziya Barzanî ya xurt - derfeta nîşandana vê bawerî û yekîtiya Kurd ji dinyayê re jî, li ber Kurdan vedibe....

Bere Tirk/Tirkîyê, cîhan jî bibîne, Amedê pêşwaziya Barzanî weha diyarkir, ku Kurd yek millet in, xwedî yek armanc û yek rê ne... Ew jî – azadî û demokrasî, hilgirtin û bilindkirina Ala rengîn a Kurdistanê ye...

Ke Mesud tu bixêr were Bakurê Kurdistanê, tu bixêr were Amedê!...

15 mijdar 2013 Cemal BATUN

Wê Barzanî beşdarî zewaca 300 ciwanên Kurd bibe

AVESTA KURD - Serokê Kurdistanê wê roja 16 vê mehê li Diyarbekirê be. Li gora programê Barzanî û hevdiîna wî ligel serokwezîrê Tirkîyê Erdogan, wê li ser çend projeyên di navbera her du welatan de çend girêbest werin îmkirin. Her wiha ewê beşdarî zewaca 300 keç û xortên Kurd bibe. Wê girêbesta ku radyo û televîzyonên Kurd li ser Turksat

werin weşandin, were îmkirin.

Bi şeweyekî fermî piştî 21 salan Barzanî ji aliyê hikûmeta Tirkîyê ve ji bo Diyarbekirê tê dawetkirin. Her wiha wê di rojê wan de, pîrsa PKK, Rojavayê Kurdistanê, PYD, û Kongreya Netewî ya Kurd jî hebe. Şandina gaza Xuristî ya Kurdistanê yek ji mijarên girîngê di serdana serok Barzanî de ji Amedê.

Nêçîrvan Barzanî li gel Serkirdeyên Goran û YNK dicive

Abdulwehab Elî Peyvdarê Encumenê Serkirdayetiya Partiya Demokrata Kurdistanê li Silêmanî ragihand: Biryare îro Nêçîrvan Barzanî Serokê Şanda danustandina Partî ya guftûgokirina pêkanîna kabîneya nû ya Hikûmeta Herêma Kurdistanê li gel aliyê Kurdîstaniyan û şanda li gel bigihin bajarê Silêmanî .

Abdulwehab Elî Peyvdarê Encumenê Serkirdayetiya Partiya Demokrata Kurdistanê li Silêmanî ragihand: Biryare îro Nêçîrvan Barzanî Serokê Şanda danustandina Partî ya guftûgokirina pêkanîna kabîneya nû ya Hikûmeta Herêma Kurdistanê li gel aliyê Kurdîstaniyan û şanda li gel bigihin bajarê Silêmanî .

Elî got : Nêçîrvan Barzanî li gel şandekî bilinda Partiya Demokrata Kurdistanê serdana bajarê Silêmanî dike ku şand ji

Fazil Mîranî Sekreterê Mekteba Siyasî ya Partî(PDK) , Dr Roj Nurî Şaweyş Azad Berwarî û Mehmed Mihemed Endamên Mekteba Siyasî ya Partiya

kayetiya Dr Berhem Saleh komdîbin û guftûgo li ser awayê pêkanîna kabîneya nû ya Hikûmet û meseleyên din ku pêwîste bi rewşa niha ya Kurdis-

Demokrata Kurdistanê pêkhatiyê".

Her wiha got: Nêçîrvan Barzanî û şanda li gel dê li gel şanda danustana Yekîtiya Niştîmaniya Kurdistanê bi Sero-

tanê û rewşa Silêmanî dikin.

Her wiha biryare roja dûşemê Nêçîrvan Barzanî li gel Newşîrvan Mistefa rêkxerê Giştî yê Tevgera Goran bi heman mebestê bicive.

BDP tûj li dijî Barzanî axifî

AVESTA KURD - Di roja serdaba Barzanî ji bo Amedê, wê BDP şaxê Amedê meşeke protestoyê li darxîne. Li Amedê li avahiya BDP ya bi navê Vedat Aydın, civîneke BDP ya berferh hate çêkirin. Di civînê de parlamenterê BDP yê Amedê , Nursel Aydoğan, hevserokê BDP yê Amedê Mehmet Emin Yılmaz û gelek kesên din amade bûn. Mehmet Emin Yılmaz li ser hatine Barzanî ji bo Amedê axifî û ew rexne kir.

Got, "Di demeke wiha de Erdogan Barzanî ji bo Amedê dawet dike, ku dixwaze propagandaya partiya xwe bike ji bo hilbijartinan. Barzanî rola wî ya sereke ew bû, li darxistina Kongreya Netewî ya Kurd bû, ew 3 carin tê bi paşxistin.

Barzanî ji bo Newroza 2013 Amedê hate dawetkirin, ku nêzikî

2 mîlyon Kurd tede beşdar bûn, lê nehat, Barzanî ji bo yekîtiya Kurdan mîsyona xwe bi cih nayne, lê beşdarî kongreya AKP dibe, li ser banga serokwezîrê... Yılmaz wiha berdewam kir: "AKP, xwest bi Burkay re ji xwe re

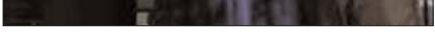
li Kurdistanê bingehekê çêbike, lê bi serket, lê niha dixwaze li ser Barzanî çêbike..."

Parlamentera BDP ya Amedê Nursel Aydoğan got Barzanî û BDP xwestin li pêşiya şoreşa Rojava astengan derxînin. Wiha got: Barzanî dibêje divê giraniya min li rojava hebem lê bîborîne birêz Barzanî, birêz Ocalan 20 salan li Sûriyê maye, eger niha xeta Ocalan li wir destelate, ew encama wê keda Ocalan e. Tu weke serokê Kurd ne werî Tirkîyê, lazime tu ji serkeftina şoreşa Rojava re li çepikan bidî..."

Li aliyê din şaredarê Amedê Osman Bayademir got ewê bi rûmeteke mezin pêşwaziya Barzanî bikin. Beşekî mezin di nava BDP de bi serdana Barzanî kêfxweş in û xwe ji bo pêşwaziya wî amade kirine.

Leyla Zana Lehenga veşartiya pêvajoya aştiyê ye

Nivîskara Tirk Nagehan Alçi nivîsa xwe ya îro de bi serdêra Kurdistan Tirkîyê ye, Tirkîye jî Kurdîstane! gotarek nivîsiye û behsa wêrekiya Leyla Zana dike. Nivîskara Tirk Nagehan Alçi nivîsa xwe ya îro de bi serdêra Kurdistan Tirkîyê ye, Tirkîye jî Kurdîstane! gotarek nivîsiye û behsa wêrekiya Leyla Zana dike.

Alçi dibêje li rêwresma mehra bi kom de beşdariya Leyla Zana û hebûna wê ya li tenişta Erdogan û Barzanî gelek başbû. Li gor min lehenga veşartiya pêvajoya çareseriyê Zana ye. Diyare ku hemû çepgir û liberal dijî Erdogan gotinên xerab bikaranîn lê belê Zana guh neda zexta taxê û beşdarbû. Her wiha dîsa wê gotibû kêşeya Kurd tenê Erdogan dikare çareser bike. Îro jî beşdarî wê wêneyê bû û axaftineke bi Kurdî kir û peyama biratî û aştiyê da.

Gul serdana Barzanî Ya Amedê nirxand

Abdullah Gul Serok Komarê Tirkîyê li bajarê Erzîncanê serdana Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê ya Amedê nirxand. Abdullah Gul Serok Komarê Tirkîyê li bajarê Erzîncanê serdana Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê ya Amedê nirxand. Gul got: "peywendiyên me hindî bi cîranan re baş bin, li berjewendiyên me jî wê ewqasî li hevdu bibe." Serok Komarê pêvajoya çareseriyê jî nirxand û got: Li gelek dewletên cîran, hevneteweyên Tirkîye yê hene. Heke em wisa lê binêrin, Turkmenên li Iraqê, xizmên me ne. Xurtkirina têkiliyên bi wan re, hem ji bo me, hem jî ji bo wan baş e. Bi vê yekê welatîyên me yên ku xizmên xwe li wir in, dê kêfxweş bibin. Ev yek, xwebawerbûna Tirkîyeyê ye. Ku bi cîranan ve em çiqas t êkiliyên baş deynin, alikariya hevdu bikin; ji bo me ewqas baş e.

Barzanî û Erdogan wê şahidiya zewaca wan bikin

Wekî tê zanîn Barzanî û Erdogan wê li Amedê şahidiyê zewaca 300 kesan bikira lê belê li gor zanyariyên dawî, hejmara kesên zewacê bikin gihîştîye 400 cotan û êdî ji wan 400 kesan zêdetir kesekê din wernagrin. Wekî tê zanîn Barzanî û Erdogan wê li Amedê şahidiyê zewaca 300 kesan bikira lê belê li gor zanyariyên dawî, hejmara kesên zewacê bikin gihîştîye 400 cotan û êdî ji wan 400 kesan zêdetir kesekê din wernagrin. Yek ji wan keç û xortên ku jiyana hevsergiriye pêkbinin Yasemîn Zemîn Akay dibêje: Birastî şanseke mezine, min nedizanî tişteke wiha heye, min hemû amadekariyên zewacê amadekiribû, paşê telefonê bo min hat û gotin dixwazî beşdarî zewaceke bi kom bibî, min jî got belê. Lê dîsa jî min nedizanî wê Serok Barzanî, Serok Wezîr Erdogan û Ibrahim Tatlıses û Şivan Perwer beşdarî vê zewaca bi kom bibin. Her wiha got: Birastî eve şanseke mezine, me berê xeyal nedikir her em Şivan Perwer bi zindî bibînin, lê ew beşdarî daweta me dibe, birastî ez gelek bextewerim û gelek bi şansim. Eve jî bo me bîraneke mezine ku em ji bo zarokên xwe neviyên xwe behs bikin.

hevsergiriye pêkbinin Yasemîn Zemîn Akay dibêje: Birastî şanseke mezine, min nedizanî tişteke wiha heye, min hemû amadekariyên zewacê amadekiribû, paşê telefonê bo min hat û gotin dixwazî beşdarî zewaceke bi kom bibî, min jî got belê. Lê dîsa jî min nedizanî wê Serok Barzanî, Serok Wezîr Erdogan û Ibrahim Tatlıses û Şivan Perwer beşdarî vê zewaca bi kom bibin. Her wiha got: Birastî eve şanseke mezine, me berê xeyal nedikir her em Şivan Perwer bi zindî bibînin, lê ew beşdarî daweta me dibe, birastî ez gelek bextewerim û gelek bi şansim. Eve jî bo me bîraneke mezine ku em ji bo zarokên xwe neviyên xwe behs bikin.

Gelo PYD li Kurdîstaneke azad yan li jêr kontirola rijêma Esed e

Gelo PYD li Kurdîstaneke azad yan li jêr kontirola rijêma Esed e de ye, ev manşet navê gotarekê ye di rojnameya Xebat de hatiye weşandin û dibêje ku, girêdana çarenivîsê rojavayê Kurdîstanê bi PYDê ve paşerojêke wek çarenivîsê Beşar Esed nişa me dide. Ev yek jî wê yekê ji me re dibêje ku, li wê parçeya Kurdîstanê kurdan paşerojêke ronak nabe, çûnkî PYD û Beşar Esed di yek çeperê siyasî de ne û axa Kurdîstanê kiriye qada şerekî giran. Rojnameya xebat dinivîse ku, PYD bi hêza çek deverên rojavayê Kurdîstanê îdare dike û rê ji tu hêzên din re nade beşdariyê di îdarekirina herêma rojavayê Kurdîstanê de bikin û PYDê sistemek totalîter vakiriye û digel hemû neyarên Beşar Esed di nav şerî de ye, ji ber vê yekê ya li rojavayê Kurdîstanê diqewime çênabe navê şoreşa kudî lê bê kirin.

Li gor xebatê, PYD şerekî taktîkî û tije guman digel Bereyê Nusra dike. Pirs eve: Gelo sedemê destpêkirina şer digel Nusra de çi bû? Kê ji wî şerî qazanc dike? PYD çima piştî xwe da rêkeftina Hewlêrê? Eger rêkeftina Hewlêrê cîbicî bikraya nuha doza kurd li rojava di çi qonaxekê de bûya?

Barzanî li Amedê: Şerê aştiyê şerekî zehmete

Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî îro serdana bajarê Diyarbekir li bakurê Kurdistanê kir û di nava cemawerê bakurê Kurdistanê de gotarek pêşkeş kir û ev li jêr teksta peyva serok Barzanî:

Bi navê xwedayê mezin û dilovan

Rê bidin min ez pir ji dil spasiya we bikim ji bo rexsandina vê derfeta zêrîn. Pir ji dil spasiya birêz cenabê serokwezîr Erdogan dikim ku vê derfetê ji bo me rêkxist û ji bo min îro rojêke dîrokî ye û xewneke hate cîh ku ez bêm li Diyarbekira delal û xweşdivî li xizmeta we bikim.

Ez hilgirê silavên gelê Kurdistanê me bo gelê Tirkîye û hilgirê silavên Hewlêrê me bo gelê Diyarbekira ezîz. Birêznan dema dirustkirina dîrokeke nû hatiye, ew jî dirustkirina dîroka pêkvejiyan, biratî û hevduqebulkirinê ye. Em dizanîn bingeha wê dîrokê li wê rojê hate danîn ku berî çend salan cenabê Erdogan hatibû Diyarbekirê û gotibû: Ew roja ku înkara Kurdan dihate kirin, êdî ew roj nema. Ji bo min wekî takekî Kurd wê rojê dilê min xweş bû ku îro serkirdeyekî peyda bûye li Tirkîye bi temamî rêyeke rast girtiye û rêya rast nişa hemû kesekî dide li Tirkîye ku ew jî rêya biratîyê ye.

Xuşk û birayên delal!

Pêdiviyê ku em gelên ku li rojhilata navîn dijîn bi biratî bijîn û

em bi biratîyê û bi pêkvejiyan û hevduqebulkirinê em dikarin milletê xwe bextewer bikin û welatê xwe jî avadan bikin. Şer hate tecrubekirin me kesekî xêr ji şerê nedît. Lazime ew roj nemîne ku xwîna xortekî Tirk bi destê xortekî Kurd bête rêhtin yan xwîna xortekî Kurd bi destê xortekî Tirk bête rêhtin.

Bingeha pêvajoya aştiyê hate danîn û em pir ji dil spasiya cenabê Erdogan dikin û gelek bi wêrane, rêya aştiyê hilbijart û dest bi pêvajoya aştiyê kir. Daxwaza min ji hemû birayên Kurd ewe û ji hemû birayên Tirk jî ewe, piştevaniyê li pêvajoya

aştiyê bikin.

Şerê aştiyê şerekî zehmete û bawer bikin kesekî biwêr û bi curet nebe nikare şerê aştiyê bike. Çend rêya aştiyê dirêj be, baştire ku saetek şer bibe. Ji ber wê yekê ez dixwazim îro li vir ragihînim hemû birayên Kurd û hemû birayên Tirk ku em li gel pêvajoya aştiyê ne û em piştevaniyê li pêvajoya aştiyê bikin. Pêngava girîng ew bû ku dest bi pêvajoyê bête kirin.

Em hemû dizanîn berî 15-20 salan nemomkin bû rojêke wiha ez bikaribim bêm Diyarbekir û xizmeta we de biaxivim. Eve berhemê aştiyê ye û berhemê biratîyê û berhemê hevduqebulkirinê ye. Em bi bawerî pêvajoya aştiyê wê bigihe encamê. Çend wext lazime be, lazime wextê wê bête danîn. Dawiyê de careke din ez gelek gelek bextewerim im ku xizmeta we gihîştim, daxwaza serkeftinê û bexteweriyê bo we dikim. Dumahîkê çend kelîmeyek bi Tirkî bibêjim, her çende ku ez Tirkî nizanim.

Yaşasın Kurt ve Turk Kardeşliği (Bijî biratiya Kurd û Tirk)
Yaşasın Barış (Bijî Aştî)
Yaşasın Özgürlük (Bijî Azadî)
Bijî birayetiya Kurd û Tirk
Bijî Aştî, Bijî Azadî
Her serkeftî bin û her bextewer bin...

Pêkînanana Hikûmeta Herêmê û baruduxê hestiyarê dewrubera

Proseya helbijartinên Perlemanê Kurdistanê di çavên çavdêrên biyanî û bi danpêdana layenên siyasî yên beşdar di proseya navbirîda bi serkeftîtirin û paktîrîn prose hate qelemdan. Di demekî da ku dewruberên Herêma Kurdistanê di qonaxeka hestiyar û çarenivîsa berzêda derbaz dibin, lewra li ser layenên siyasî yên Kurdistanê pêdivî ye bi jîrane û li gor hestiyarî û metirsiya baruduxê deverên dewruber têtîkoşin ji bo pêkînanana hikûmeta nû ya Herêma Kurdistanê.

Proseya helbijartinên Perlemanê Kurdistanê di çavên çavdêrên biyanî û bi danpêdana layenên siyasî yên beşdar di proseya navbirîda bi serkeftîtirin û paktîrîn prose hate qelemdan. Di demekî da ku dewruberên Herêma Kurdistanê di qonaxeka hestiyar û çarenivîsa berzêda derbaz dibin, lewra li ser layenên siyasî yên Kurdistanê pêdivî ye bi jîrane û li gor hestiyarî û metirsiya baruduxê deverên dewruber têtîkoşin ji bo pêkînanana hikûmeta nû ya Herêma Kurdistanê.

Çar salên dahatî yên hikûmaniyê li Herêma Kurdistanê de di çarenivîsaz bin ji bo gelê Kurdistanê çûnkî çarenivîsê hindêk deverên dewruber ne yê diyare û kartêkirineka rastewxo heye li ser hemû layenên jiyane li Herêma Kurdistanê, bi hêzbuna layenên tundrewên îslamî li Suriyê û ne arambuna baruduxê hêminahiyê û kûrbuna nakokiyan di navbera layenên siyasî li Iraqê metirsiyeka mezine li ser asayîşa neteweyî û jiyana gelê Kurdistanê û pêşveçûna herêmê.

Partî wek serkeftiya yekê di vê

prose da her li destpêkê û ji ber baruduxê hestiyarê deverê bang li hêzên siyasî diketin ji bo pêkînan hikûmeteka fireh layenî û nîştîmanî, li ser hêzên siyasî yên dî

yên Kurdistanê û opozîsyonê pêdiviyê dest ji hindêk xwastek û armancên xwe berden û berjewendiyê giştî ya gelê Kurdistanê berçav wergirin, partî û yeketî dikarin hikûmetê pêkînan, belê sekirdayetiya Partî evê çendê di berjewendiyê gelê Kurdistanê da nabînin û dixwazîtin hikûmeteka fireh layenî pêkînanîtin da ku bişên pêkve di van çar salên çarenivîsazên dahatî da Kurdistanê berev asoyekê baştir biben.

Eger layenên siyasî yên Herêma Kurdistanê di çar salên dahatî da hêminahiya Kurdistanê û yek rêziya navmala Kurdistanî biparêzin Herêm de bite xudana aborekê bi hêz li deverê, zêdebuna weberhênan biyanî û bi hêzbuna aborê Kurdistanê de bine rêxoşker ji bo ragehandina dewleta Kurdî û bi cîhînanana xewna mezina gelê Kurd berevajî vê çendê û bê behrkirina her hêzeka siyasî li Kurdistanê di pêkînanana hikûmetê da de qeyraneka siyasî li Kurdistanê berpaketin û bite egerê ne aramiya Herêma Kurdistanê û vedîtinê delîveyan ji bu hêzên tarî û dujminên pêşveçûn û xweş

guzariya Kurdistanê.

Serok Barzanî û Partî ne bes di pêkînanana vê kabîne da destpêşxerabûne belku di kabîneyên 5-6-7 da bi heman şewe daxwaz ji hemû layenên siyasî yên Kurdistanê dikir ji bo ku beşdar bibin di pêkînanana hikûmetê da, daku zêdetir bişên xizmeta xelkê Kurdistanê yê ji hejî xizmetkirinê biken.

Serok Barzanî di çendî helkeftan da amaje bi metirsiya li ser Herêma Kurdistanê kiriye, û ragehandiyê Kurd bi tinê bi yek gotarî û yekrêziya rêzên xwe dikarin berengariya metirsiya li ser Herêma Kurdistanê biken û aramî û xweş guzeraniya xelkê Kurdistanê biparêzin.

Di kabîneyên bihurî yên Hikûmeta Herêma Kurdistanê da xizmeteka berçav ji bo xelkê Kurdistanê hatiye kirin kareb û av û gelek xizmetguzariyên dî yên rojane hatîne dabînkirin, lê li ser kabîneya nû ya Hikûmeta Kurdistanê pêdiviyê bargiraniyeka mezîna bêxite ser pêşveçûna peywendiyên Kurdistanê di gel welatên zilhêzên cîhanê û avakirina lobyekê kartêker li cîhanê, dîsan çaksazî di kertên perwedê û saxlemiyê da bihêne kirin, pêdiviyê sistemekê nû û pêşkeftî ji bo saxlemiya Kurdistanê bihête danan çûnkî rojane bi sedan hezar dolar ji Kurdistanê derdikevin evê çendê kartêkirineka xirab de li ser aborê Kurdistanê hebî, dîsan avakirina kargehên zebelah ji bo vedîtinê delîveyên karî û nehêlana békariyê di nav civakê Kurdistanê da.

Li dûmahiyê dê bêjin her avedan bîtin Kurdistan

"Eger kurekî min çêbibe ezê nav bikim Aştî"

AVESTA KURD / Serokwezîr Erdogan, Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî û hunermendê Kurd Şivan Perwer li Diyarbekirê ne. Serokwezîr Recep Tayyîp Erdogan di çarçoveya pêwendiyên xwe yên li Diyarbekirê de hat Walîtiya Diyarbekirê. Serokwezîr Erdogan piştî serdana li Şaredariya Diyarbekirê bi otobêbê hat avahiya Walîtiyê.

Alîkarên Serokwezîr Bulent Arinç, Beşîr Atalay, Wezîrê Xurek, Çandinî û Heywandariyê Mehdî Eker û Emîne Erdogan jî bi Serokwezîr Erdogan re hatin. Piştî Serokwezîr Erdogan Se-

rokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî hat Walîtiyê. Waliyê Diyarbekirê Mustafa Cahit Kiraş pêşwaziya Barzanî kir. Paşê jî hunermend Şivan Perwer û Îbrahîm Tatlıses hatin avahiya Walîtiyê. Tatlıses got, eger kurekî wî çêbibe wê nav bike Aştî.

Li Hewlêrê serokwezîrê Kurdistanê û sefirê Swêdê civiyan

Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê Kurdistanê, îro roja çarşemiyê 13.11.2013ê li bajarê Hewlêrê, digel Yorgan Lindstrom sefirê Swêdê yê Îraqê û Cesîka Svart cîgira sefir û berpirsa ofisa sefaretxaneyê Swêdê a li Hewlêrê û şandeya bi wan re civiya. Di destpêka civînê de, sefirê Swêdê yê Îraqê serkeftina hilbijartinên parlamnetoya Kurdistanê ku, di 21ê meha îlona borî de hati-

bûn saz kiri, pîroz kir û serkeftina pirosesa dengdanê bi xurtbûn û bi ber bi pêşveçûna demokrasiyê li herêma Kurdistanê wesif kir. Nêçîrvan Barzanî di vê çarçoveyê de got ku, ya ji bo herêma Kurdistanê giring serkeftina pirosesa demokrasiyê û bi serkeftî encamdana hilbijartinan û dengdanê ye û hêvî kir ku, hilbijartinên civatên wîlayetan jî

bi heman awayî bi serkeftî û rêxistinî bi rêve biçin. Têkeliyên Swêd û Kurdistanê û çewaniya tanê got ku, hikûmeta herêma Kurdistanê kêfxweşe ku, hijmareke ber bi çav a şirket û kompaniyên swêdî di gelek warên cuda de li herêma Kurdistanê kar dikin û hêvî kir ku, kompaniyên swêdî roleke bi bandortir û çalaktir di pirosesa avadankirina herêma Kurdistanê de bilîz in. Sefirê Swêdê yê Îraqê got ku, hikûmeta herêma Kurdistanê gelek karhêsanîyan ji kompaniyên swêdî re dike û ev yek jî cîyê dilxweşiya hikûmeta

Swêdê ye. Wî got jî ku, rewşa aram û biîstîqrara herêma Kurdistanê wisa dike ku, kompaniyên biyanî û taybetî yên swêdî berê xwe bidin herêma Kurdistanê û sermayeyê xwe li wir birazî in. Serokwezîrê Kurdistanê û sefirê Swêdê yê Îraqê di civîna xwe de behsa têkeliyên navbera Kurdistan û welatên cîran, bi taybetî Îran û Tirkîyeyê, kir û di wî warî de got ku, têkeliyên navbera Hewlêr û Enqereyê-Tranê berde-wam pêşdikevin û pêşbîniya baştirbûna têkeliyên bazirganî û aborî tê kirin.

Rewşa Suriyeyê û aloziyên berdewam li wî welatî, tesîra kirîza Suriyeyê li ser Rojhilata Navîn û dewletên cîranên suriyê û rewşa penabrên surî yên li heêrma Kurdistanê mijarên din yên civînê bûn.

Dostayetiya Herêma Kurdistanê ya li nav Parlemena Brîtanya kir ji bo hewlên wan yê li ser nasandina jenosaydkirina Kurd ya ji aliyê rejîma berê ya Îraqê û daxwaz jî kir ku li hewlên xwe de berdewam bin bo ku Hikûmeta Brîtanya jî vê hengavê bavêje û ji bo ku li hemû hengavek de ji bo vê mebeste yarmetîderê wan bin amadehiya Herêma Kurdistanê jî ragihand.

Pêvajoya siyasî û pêşketin û geşbûna Herêma Kurdistanê û behskirina kerta tendirustiya Herêma Kurdistanê mijareke dinê ve hevdişinê bû û Serok Barzanî amadehiya Herêma Kurdistanê ji bo wê yekê nîşanda ku li kerta tendirustî û bi taybet dabînkirina bîmeya tendirustî ji bo welatîyên Kurdistanê sûd ji ezmûn û hevkarîya welatê Brîtanya bê wergirtin.

Parlemerenterên Britani: Kurdistan li herêmê de mînak e

Berî nîvroya îro sêşem 12.11.2013 li Selahedîn birêz Mesûd

siyasiyên li nav Parlemena Brîtanya pêkhatibûn, xweşhaliya xwe ji bo

dilxweşiya û li herêmê de ezmûneke kêr wêne û serkeftiya. Li beranberda Serok Barzanî bi xêrhatina şanda mîhvanan kir û spasiya helwesta wan kir. Her li vê hevdişinê de endamên şandê peywîst bi pêvajoya siyasî û aboriya Herêma Kurdistanê û Iraq û Sûriyeyê û herêmê dîtin û nêrînên xwe xistinrû û çend pirsiyarek jî pêşkêşî Serok Barzanî kirin. Li bersîva pirsiyaran de û di derbarê pêvajoya siyasîya Iraqê Serok Barzanî balkişand li ser wê yekê ku heta hilbijartin li Iraqê de neyê kirin nabê li benda guhertineke erênî li pêvajoya siyasîya Iraqê de bibîn û pêwîste hebendîya rastîn li Iraqê de bi cîh bibe ne xwe pêvajoyê ewê ku niha heye xeraptir dibe. Serok Barzanî li beşekî dinê axaftina xwe de gelek spasiya grûpa

Dostayetiya Herêma Kurdistanê ya li nav Parlemena Brîtanya kir ji bo hewlên wan yê li ser nasandina jenosaydkirina Kurd ya ji aliyê rejîma berê ya Îraqê û daxwaz jî kir ku li hewlên xwe de berdewam bin bo ku Hikûmeta Brîtanya jî vê hengavê bavêje û ji bo ku li hemû hengavek de ji bo vê mebeste yarmetîderê wan bin amadehiya Herêma Kurdistanê jî ragihand.

Pêvajoya siyasî û pêşketin û geşbûna Herêma Kurdistanê û behskirina kerta tendirustiya Herêma Kurdistanê mijareke dinê ve hevdişinê bû û Serok Barzanî amadehiya Herêma Kurdistanê ji bo wê yekê nîşanda ku li kerta tendirustî û bi taybet dabînkirina bîmeya tendirustî ji bo welatîyên Kurdistanê sûd ji ezmûn û hevkarîya welatê Brîtanya bê wergirtin.

Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya şandekî grûpa Dostayetiya Herêma Kurdistanê ya li Parlemena Brîtanya kir. Berî nîvroya îro sêşem 12.11.2013 li Selahedîn birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya şandekî grûpa Dostayetiya Herêma Kurdistanê ya li Parlemena Brîtanya kir. Li hevdişinê de şanda Parlemena Brîtanya ku ji endam û nûnerên partyên

rexsandina hevdişinê li gel Serok Barzanî ragihand û ji bo rûdawa terorîstiya meha Eylûla derbasbûyî li Hewlêrê peyama hevxiyên xwe gihandin Serok Barzanî û her wiha ji bo serkeftina hilbijartinê Parlemena Kurdistanê pîrozbahiyê li cenabê Serok kirin û balkişandin li ser wê yekê ku hebûna vê fireh rengiyê li propandayên hilbijartinê û pêvajoya siyasîya Herêma Kurdistanê cihê

Amed ji bo pêşwaziya Barzanî amadeye

Mustafa Cahit Kiraç Parêzgerê(Wali) Amedê li daxuyaniyek de behsa amadekariyên bernameya dîrokiya Erdogan û Barzanî nirxand û da zanîn ku Amed ji bo pêşwaziya Barzanî amadeye. Mustafa Cahit Kiraç Parêzgerê(Wali) Amedê li daxuyaniyek de behsa amadekariyên bernameya dîrokiya Erdogan û Barzanî nirxand û da zanîn ku Amed ji bo pêşwaziya Barzanî amadeye.

Kiraç da zanîn ku li vê serdanê de Serok Wezîr Erdogan û Serok Barzanî wê beşdarî rêwresmên vekirina 938 projeyên cûr bi cûr yên wekî rê, xwendîngeh û çar rêyên taybet û rêyên gundan bibin.

Her wiha li vê serdanê de wê mehra 367 cot keç û kuran bibrin û şahidiyê li hevîniya wan kesan bikin.

Serok Barzanî û Şivan Perwer derbasî Bakûr bûn

Li ser daweta fermî ya Serok Wezîrê Tirkîyê, Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê û hunermend Şivan Perwer

er bi rêya İbrahîm Xelîl derbasî qezaya Silopî ya bajarê Şirnexê bûn. Li ser daweta fermî ya Serok Wezîrê Tirkîyê, Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê û hunermend Şivan Perwer bi rêya İbrahîm Xelîl derbasî qezaya Silopî ya bajarê Şirnexê bûn. Serok Barzanî demjimêr 07:10 an de nêzîkî bi 20 seyareyan derbasî bakûr bû, li qada gumrukê de Barzanî û Perwer ji aliyê Mehmet Emin Dindar Parlemerterê Şirnexê, Mustafa Akgun Cîgirê Parêzgerê Şirnexê, Avni Usta Birêvebirê Ewlehiyê ya Şirnexê û Mehmet Demir Serokê AK Parti ya Şirnexê ve hatin pêşwazîkirin. Li sînore Xeburê Barzanî bi pankartên Hun bi xêrhatin Serok Barzanî û bi alayên Kurdistanê ve hate pêşwazîkirin.

Li Diyarbekir hestên netewî wejiyan

Bi hatina serokê Kurdistanê ya Diyarbekirê gelek tiştên yekem û dîrokî hatin jiyandin. Ji berî her tiştêkî serokwezîrê Tirkîyeyê wek serokê herêma Kurdistanê pêşwaziya serok kir û ev yek vekirî û dengê bilind got. Hatina serok wek sala 1996ê

ya serdana Qamişlo tianî bîra mirov. Di rastiya xwe de ev seredan bi awayê pêwîst nehatibû organîze kirin. Li Bakur her aliyekî li gora zanebûn û imkanên xwe pêşwaziya serokê Kurdistanê kirin. Taybetî awayê pêşwazîkirina Teverga Ciwanên Kurdistanê gelek cuda bû. Wan bi imkanên xwe Diyarbekir hejandin. Lê mixabin medya û taybetî medya Kurdistanê erka xwe ya pêwîst neanî cih. Divê ev kêmasî bê dîtin.

Dema Mesud Barzanî serdana Qamişlo sala 1996ê kirî Kurdistanê Rojava hejiya, Qamişlo tu cara rojek welê dîrokî nejiyabû. Lê Baş hatibû organîze kirin. Mixabin ew yek li Bakur nebû. Hêvî ewe ku di serî de medya Kurdî û hemû dam û dezgeh ve yekê baş binirxînin û kêmasiyên bûyî ji holê bête rakirin. Axavtina serokê Kurdistanê li rewisma li gel Erdogan serokwezîrê Tirkîyeyê amade bûyî, axavtinek dîrokî bû. Barzanî bi Kurdiyê zelal axavtinek dîrokî kir. Bi axavtina xwe serokê Kurdistanê rêya destkeftiyên mafê netewî da ber miletê Kurd li Bakurê Kurdistanê. Lê mixabin wergera axavtina serok ya zimanê Tirkî gelekî xirab bû. Barzanî tiştên digotan û peyamên didan bi zimanê Tirkî hem bi çewt hem jî bi kêmasiyên mezin hate wergerandin. Li himber her tiştêkî ev roja dîrokî ji bo Diyarbekir ji bo wejandina hestên netewî pêwîstiyek bû.

Hinek wene ji serdana serokê Kurdistanê:

Erdoğan BDP'ye de göndermede bulunarak, tek parti dayatmalarına izin vermeyeceklerinin altını çizdi. Başbakan Recep Erdoğan toplu açılış töreni için geldiği Diyarbakır'da yeni Türkiye vurgusunda bulundu. Erdoğan sık sık barış ve kardeşlik mesajları verdi. Açılış töreninde ilke önce, Güney Kürdistan Yönetim Başkanı Mesut Barzani bir konuşma yaptı. Barzani konuşmasında, "Diyarbakır'da sizlerin yanında olmaktan, sizleri ziyaret etmekten çok mutluyum. Kürdistan'ın selamını taşıyorum Türkiye ve değerli Diyarbakır halkı için. Yeni bir tarih oluşturma zamanı gelmiştir. Birbirini kabul etmek, kardeşlik göstermek ve kardeşçe yaşama zamanıdır." dedi.

"Tüm Türkler barışı desteklemelidir"

Ortadoğu'da yaşayan insanların artık birlikte yaşaması döneminin geldiğine vurgu yapan Barzani, daha sonra "Birlikte yaşamamızla birlikte mutlu günler başlayacaktır. Kimse savaştan bir hayır görmemiştir. Bir Kürtün eliyle Türk gencinin, Türkün eliyle Kürt gencinin kanının dökülmesinin zamanı geride kalmıştır. Tüm Kürt kardeşlerimden isteğim barış projesini desteklemeleridir." ifadelerine yer verdi.

"Tüm gücümüzle barışı destekliyoruz"

Cesur insanların barış yoluna koyulduğunun altını çizen Barzani, "Barış yolu ne kadar uzunsa sürekli savaşmaktan iyidir. Barışın temeli atıldı, Sayın Erdoğan'a teşekkür ediyoruz. Herkese söylüyorum ki tüm gücümüzle barışı destekliyoruz ve destekleyeceğiz. Önemli adım bu projeye başlamakla oldu. Hepimiz biliyoruz ki 20 sene önce karşınıza gelip konuşmak imkânsızdı. Artık birbirini anlamak zamanıdır. İnaniyoruz ki barış süreci başarılacaktır. Ne kadar zaman lazımsa bu zamanı vermek gerekiyor. Hizmetinizde olduğum için çok mutluyum."

"Yaşasın Türk Kürt kardeşliği"

Türkçe bilmediğini ama Türkçe bir kaç kelime söylemek istiyorum. "Yaşasın barış, yaşasın Türk ve Kürt kardeşliği, yaşasın barış, yaşasın özgürlük. Başarı ve mutluluklar diliyorum." dedi. Daha sonra platforma çıkan Başbakan Erdoğan Güney

Kürdistan Yönetim Başkanı Mesut Barzani'ye gönderme yaparak, Sizin şahsınızda Kürdistan'daki kardeşlerimi de selamlıyorum. Erbil'de kendimizi evimizde hissediyorsak sizde burada kendinizi evinizde hissedin. Bugün büyük kucaklaşmaya, büyük buluşmaya şahit oluyoruz" diyerek ilk defa Kürdistan vurgusunda bulundu.

"Kürdistan'daki kardeşlerimizi selamlıyoruz"

Erdoğan: Yaşasın Türk-Kürt kardeşliği

Erdoğan Diyarbakır şehrini kardeşlik şehri tanımlayarak, "Bugün Molla Mustafa Barzani'nin oğlu, değerli dostum Mesud Barzani'yi Diyarbakır'da misafir ediyoruz. Tıpkı babanız, amcanız gibi, kardeşlerinizin toprağına, Diyarbakır'a hoşgeldiniz. Sizin şahsınızda Kürdistan bölgesindeki kardeşlerimizi de selamlıyoruz. Erbil'de kendimizi evimizde hissediyorsak sizde burada kendinizi evinizde hissedin. Bugün büyük kucaklaşmaya, büyük buluşmaya şahit oluyoruz. Bu hasrete, özleme son veriyoruz. Hoş geldin Şivan Perwer diyoruz. Evine, baba ocağına hoş geldin." ifadelerine yer verdi.

"Keşke bugün Ahmet Kaya'da aramızda olsaydı"

Toplu açılış töreninde Şivan Perwer'in Türkiye'de bulunmasından dolayı çok mutluluk duyduğunu dile getiren Erdoğan, "Bu toprakların bir başka sesi bir başka nefesi de aramızda olsaydı. Ne var ki vatana hasret, dosta hasret şeklinde 13 yıl önce bugün bir 16 Kasım'da gurbette hayata veda etti. Ahmet Kaya'yı vefatının 13. seneyi devresinde rahmetle anıyorum. Ah diyorum o da burada olaydı. Ben Pınarhisar'a giderken o da gelmişti. O da şarkı ve türkülerde bu kardeşinizi uğurlamaya gelmişti. Öyle bir kardeşlik vardır." şeklinde konuştu.

"Tarihimize ve muhabbetimize sınır çizemeler"

Ezelden Türklerin Kürtlerin ezelden beri kardeş olduğunu belirten Erdoğan daha sonra konuşmasını şöyle sürdürdü: "Biz sadece yol arkadaşı değiliz. Biz pazara kadar değil mahşere kadar biriz beraberiz. Biz aynı toprakların aynı medeniyetin mensuplarıyız. Şivan Perwer 37 yıldan sonra burada. Tüm sıkıntılarına rağmen çok büyük sıkın-

tı yaşayan İbrahim Tatlıses kardeşimiz burada. İbrahim Tatlıses'i de çok iyi gördüm. Güzel bir final yaptı. Onu da gördüm. Bizim ortak tarihimize muhabbetimize sınır çizemezler. Bizim gönüllerimizi, kardeşlerim, hiçbir zaman birbirinden ayıramazlar. Geleceğe bu inançla yürüyeceğiz. Türkü Kürt'ten Kürdü Türk'ten ayıramazlar. Bundan sonra da zalimlerin yanında olmayacağız. Onların

"Hiçbir kimlik artık inkar edilmez"

PKK mensuplarına da göndermede bulunan Erdoğan "Dağdakilerin indiğini, cezaevlerinin boşaldığını, 76 milyonun bir olduğunu, beraber olduğu birlikte büyük Türkiye yeni Türkiye olduklarını görecekiz. Hiç endişeniz olmasın. Diyarbakırlı kardeşim, Türk kardeşim, Kürt kardeşim, Arap kardeşim bu Cumhuriyet senin

sofralarına oturmayaacağız. Kuzeyi Güneyi Doğuyu Batıyı hep birlikte kucaklayacağız. Halep, Cumhuriyetin. Bu Cumhuriyet ne kadar İzmir'inin ne kadar Ankaralının ise işte o kadar senin de

Bağdat, Musul cayır cayır yanarken Diyarbakır'ın Yozgat'ın Çorum'un da canı yandı. Bir annenin çocuğu ile kendi ana dilinde konuşamıyor olmasından daha büyük bir azap ne olabilir ki. Şivan Perwer'in kasetlerini nasıl saklandığını gözlediğini ben bilirim. Ne yaşadysak birlikte yaşadık."

"Tehditlere rağmen yolumuza devam ettik"

Erdoğan 2005 yılındaki Diyarbakır konuşmasına göndermede bulunarak, "2005'te burada size dedim ki 'sizin meseleniz bizim meselemiz' Allah'a hamdolsun o günden beri sözümüz arkasındayız. Bizi tehdit ettiler kışkırttılar, tuzaklar kurdular, partimizi kapatmaya çalıştılar, sabotajlar yaptılar ama biz bir tek adım bile geri atmadık. Ama biz yılmadık, Yaradani yaradandan ötürü seveceğiz dedik. Candan, serden geçmek gerekiyorsa geçeceğiz dedik. Bu kadim kardeşliği ne pahasına olursa olsun muhafaza edeceğiz dedik. Anaların gözyaşlarını dindirmeye geçlerin ölmesine son vermeye verdik" ifadelerine yer verdi.

Cumhuriyetin. Bu Cumhuriyet ne kadar İzmir'inin ne kadar Ankaralının ise işte o kadar senin de

Başbakan Erdoğan'ın Diyarbakır'da yaptığı konuşmanın bir bölümü. Erdoğan, "Hiçbir kimlik artık inkar edilmez. Yeni Türkiye'de ayrımcılık, öteleme, horlama olamaz. "Kepenkler kapanmadığı için rahatsız olanlar vardır" "Bu yıl Nevruz'da dedik ki bu bahar kalıcı olsun dedik. Sıcak olsun soğuk olsun, yağmur yağsın ama gönüllerdeki bahar çiçeği solmasın dedik. Bu huzurdan, baharda, kardeşlikten rahatsız olanlar da var. Uyuşturucu satmadığı için rahatsız olanlar var. Kardeşliğimizin pekişmesinden rahatsız olanlar var. Kepenkler kapanmadığı için rahatsız olanlar var." Diyen Erdoğan daha sonra şöyle devam etti:

"Tek Parti dayatmalarına izin vermeyeceğiz"

"Herkes bu ülkenin vatandaşsıdır. Sahibidir. Diyarbakırlı kardeşlerim bu yeni Türkiye'de bir şeye dikkat edeceğiz. Tek parti döneminin dayatmalarına

"Kepenkler kapanmadığı için rahatsız olanlar vardır"

"Bu yıl Nevruz'da dedik ki bu bahar kalıcı olsun dedik. Sıcak olsun soğuk olsun, yağmur yağsın ama gönüllerdeki bahar çiçeği solmasın dedik. Bu huzurdan, baharda, kardeşlikten rahatsız olanlar da var. Uyuşturucu satmadığı için rahatsız olanlar var. Kardeşliğimizin pekişmesinden rahatsız olanlar var. Kepenkler kapanmadığı için rahatsız olanlar var." Diyen Erdoğan daha sonra şöyle devam etti:

"Tek Parti dayatmalarına izin vermeyeceğiz"

"Herkes bu ülkenin vatandaşsıdır. Sahibidir. Diyarbakırlı kardeşlerim bu yeni Türkiye'de bir şeye dikkat edeceğiz. Tek parti döneminin dayatmalarına

izin vermeyeceğiz. Aydınlarla, şairlere tahammül edemeyenler bölgeye demokrasi, barış getiremezler. Farklılıklara tahammül edemeyenler bu bölgeye barış da refah da getiremezler. Biz size efendi olmaya değil, hizmetkâr olmaya geldik. Bizim araçlara, tercümanlara ihtiyacımız yok. Bu ülkede kepenkler kapanmadığı için rahatsız olanlar var, yoksullukla mücadelen rahatsız olanlar var. Bunlar bu güzel süreci sabote etmek için her yolu deniyorlar. Bunlara fırsat vermeyeceğiz bunlara fırsat vermeyeceğiz. Benim Diyarbakır'da sizlerden bir ricam var eğer siz bu sürece sahip çıkarsanız, bu bahara sahip çıkarsanız bu bahar büyüyecek daha da kalıcı olacak. Eğer Diyarbakır bu umuda sahip çıkarsa bu fidanlar çınar olacak, kök salacak, geleceğe umutla ilerleyecek. Unutmayın kardeşlerim söz silahtan etkilidir. Siyaset şiddetten çok daha etkilidir. O yüzden Diyarbakır'ın bu sürece sahip çıkmasını istiyorum. Tehditlere, sabotajlara, kışkırtmalara karşı tepkili olmasını istiyorum. Yeter artık demesini istiyorum."

"Kimse Kürt ve Türk çocukları üzerinde rant yapmasın"

"Artık kimse yoksul Kürt çocuklarının, yoksul Türk çocuklarını üzerinden rant hesabı yapmasın." Çağrısında bulunan Erdoğan, "Bizim çocuklarımızı kullanarak kimse çıkar hesabı içine girmesin. Dağdakilerin indiğini, cezaevlerinin boşaldığını herkesin bir beraber olduğunu birlikte yeni Türkiye olduklarını görecekiz. Diyarbakır yol gösterici şehirdir. Diyarbakır huzurlu olursa Erbil, Qamişlı refah içinde olur. Sizin sorumluluğunuz büyük. Diyarbakır'ın yeni süreçte hakem olmasını, sürece ışık tutmasını istiyorum. Bugün sizlere sadece değerli Mesut Barzani kardeşimle gelmedik. Sadece Şivan Perwer'le gelmedik. Değerli sanatçı dostum Tatlıses'le gelmedim. Bugün buraya hizmet şölenini gerçekleştirmek için geldik. Diyarbakır'a 880 trilyon kazandırıyoruz" dedi. Açılış töreninde 38 yıl sonra Türkiye'ye gelen Kürt sanatçı Şivan Perwer ve İbrahim Tatlıses bir düet yaparak kardeşlik ve barış mesajları verdi.

Daha sonra toplu açılış töreni gerçekleşti.

Erdoğan ilk kez Diyarbakır Belediyesi'ni ziyaret etti

Başbakan Erdoğan Baydemir ve BDP'li vekillerle basına kapalı olarak başbaşa yaptıkları görüşmenin ardından yarım saat sonra belediyeden ayrıldı. Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, özel uçak "ANA" ile yerel saat 11.30'da Amed'e geldi. Erdoğan'ı Diyarbakır Havalimanı'nda İçişleri Bakanı Muammer Güler, Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker, Diyarbakır Valisi Mustafa Cahit Kıracı, Amed Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir, Amed Bağımsız Milletvekili Leyla Zana, BDP milletvekilleri Sırrı Sakık, Altan Tan, Esat Canan ile İl Emniyet Müdürü Recep Güven ve diğer yetkililer karşıladı. Erdoğan ve beraberindekiler daha sonra konvoy halinde Amed Büyükşehir Belediyesi'ne hareket etti. Erdoğan burada Büyükşehir

Belediye Başkanı Osman Baydemir ve BDP'liler tarafından karşılandı. Başbakan Erdoğan Baydemir ve BDP'li vekillerle basına kapalı olarak başbaşa yaptıkları görüşmenin ardından yarım saat sonra belediyeden ayrıldı. Başbakanın ayrılması sonrasında açıklamada bulunan DTK Eş Genel Başkanı Ahmet Türk, "Bu kritik sürecin aşılması konusunda, kardeşlik hukukuyla meseleye bakılması gerektiği konusundaki düşünceleri sayın başkan ifade etmiştir. Biz misafir olduğumuz için, sayın başkan hem grubumuz adına hem belediye başkanı olarak çalışmalarını ve taleplerini dile getirdi. Bu diyalogun müzakereye dönüşmesi lazım. Umut ediyorum ki Kürtleri bir halk, talepleri içselleştiren bir yaklaşımla bütün bu süreçleri aşarız. Diyarbakır ziyaretlerini de Kürt sorununun çözümü için bir adım

olarak görmesini istiyoruz. Sayın Barzani bugün Sayın Başbakan ile görüşmek üzere geldiler. Burası Amed, Kürtlerin kalbidir.

Amed'de bulunması bakımından sayın Barzani'de kendi ülkesine geliyor. Biz burada misafirperverlik ölçüsünde gereken sorumluluğu yerine getireceğiz. Bizim tartışacağımız elbette çok şey var. Bugün buna imkan olmayabilir. Ama biz de bili-

yoruz Kürtler arasındaki diyalogsuzluk, rojava'daki sıkıntılar. Kürtlerin ortak bir irade noktasında bütünleşmesi bizim için önemlidir" dedi. Erdoğan'ın ayrılmasının ardından Belediye Başkanı Osman Baydemir, gazetecilere görüşmeyi anlattı. Hoş bir sohbetlerinin olduğunu belirten Baydemir, şunları söyledi: "Milletvekillerimizi le birlikte karşıladık. İçeride son derece verimli hoş esprili bir sohbetimiz oldu.

Diyarbakır halkımız açısından da önemli bir görüşme oldu. Bu buluşma hepimizin acil ihtiyaç duyduğu eşitlik özgürlük kardeşlik hukuku temelinde nihai bir barışa da katkı sunmuş olur. Ben çok teşekkür ediyorum. Sayın Başbakan ile aramızda şöyle bir espri de geçti. 'Ben giderayak siz geldiniz sayın Başbakanım' dedim, 'Daha önce gelseydiniz birkaç proje alırdık sizden' dedim. Dicle Vadisi ve raylı sistem projesini görüştük. Bizden sonrakilere kapı açmış olduk."

Erdoğan: Bu Sınırlar 100 Yıl Önce Cetvelle Çizilmiş

Erdoğan konuşmasında sınırların 100 yıl önce "cetvellerle çizildiğini" kabul ederken, ilk kez "Kürdistan" ifadesini de kullandı. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Federal Kürdistan Bölge Başkanı Mesut Barzani ve Perwer-Tatlises ikilisi ile birlikte Amed'e yaptığı medyatik çıkartma sırasında uzun bir konuşma yaptı. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, daha öncekilerinden farklı olarak Barzani ve Şivan Perwer'le geldiği Amed'de yine alışıldık bir dille, diğerlerinden pek de farklı olmayan uzun bir konuşma yaptı. Erdoğan konuşmasında sınırların 100 yıl önce "cetvellerle çizildiğini" kabul ederken, ilk kez "Kürdistan" ifadesini de kullandı. Ancak 100 yıl sonra Qamişlo ile Nusaybin arasına örülme çabasına "beton duvar"dan bahsetmedi. "Kamışlı'nın derdi bizim derdimizdir" dedi.

Erdoğan, davet ettiği konuklarından biri olan Barzani'yi anlatırken, şöyle dedi: "Bundan 81 yıl önce 21 Haziran 1932'de Şemdinli'den, sınırdan çok önemli misafirlerimiz gelmişti. Toprakları bombalanmış, eşleri, akrabaları katledilmişti. Sürgüne hüküm giymişlerdi. Şemdinli'den kardeşlerinin yurdu Türkiye'ye geldiler. Buradaki kardeşleri onları muhabbetle karşıladı. Tarih boyunca yaptıkları gibi sofradaki ekmeğini onlarla paylaştılar. Gelenlerden bir tanesi, 'Biz Türkiye'de idam edilmeyi bekliyorduk. Zira üzerlerinde bizi asmaları için baskı vardı. Ama biz Türkiye'ye seve seve geldik. Ösek de Türkiye'de ölelim diye geldik' diyordu. Bunu söyleyen Molla Mustafa Barzani'ydii."

"İşte O Barzani 81 yıl önce kardeşlerinin ülkesi Türkiye'ye misafir oldu. Bugün de Molla Mustafa Barzani'nin oğlu, değerli dostum

Mesud Barzani'yi Diyarbakır'da misafir ediyoruz" diyerek sözlerini sürdüren Erdoğan, "Tıpkı babanız, amcanız gibi, kardeşlerinizin toprağına, Diyarbakır'a hoşgeldiniz. Sizin şahsınızda Kuzey Irak Kürdistan bölgesindeki kardeşlerimizi de selamlıyoruz. Biz Erbil'de kendimizi kendi şehrimizde hissettik. Sevgili Diyarbakırlılar bugün hasrete vatan hasretini, anne, baba, kardeş hasretine burada son veriyoruz. Bugün büyük kucaklaşmaya şahit oluyoruz" şeklinde konuştu. Şivan Perwer için ise "Tam 37 yıl süren anlamasız, acı, kederli özleme bugün son veriyoruz" açıklamasında bulunan Erdoğan, "Bu toprakların bir başka sesi bir başka nefesi de aramızda olsaydı. Ne var ki vatana hasret, dosta hasret şekilde 13 yıl önce bugün bir 16 Kasım'da gurbette hayata veda etti" diyerek Ahmet Kaya'yı da andı. Konuşmasında asimilasyon politikalarına son verdiklerini savunan Erdoğan, "Biz yeni Türkiye inşa ediyoruz. Her etnik unsurla, her inanç unsuru ile inşa ediyoruz. 1920'de TBMM'de Türk, Kürt, Arp, Laz, Çerkez, Boşnak nasıl bir ve beraber olduysa Cumhuriyeti nasıl birlikte kurdularsa yeni Türkiye'yi de öyle yeniden kuruyoruz" şeklinde konuştu.

YATIRIMLARLA NOKTALADI

Siyasi bir çözüme ilişkin herhangi bir mesaj vermeyen Erdoğan sözlerini yine "para" ile tamamladı "Bugün bu törenle Diyarbakır'a toplamda 740 milyon liralık yatırım kazandırıyoruz, eski rakamla 740 trilyonluk. Yarın önce Bismil'e ardından Ergani'ye geçiyoruz. Açaçağımız eserlerle birlikte bir seferde Diyarbakır'a 880 trilyon kazandırıyoruz." (foto: arşiv)

Barzani: Kardeşçe yaşama zamanıdır

Federal Kürdistan Bölgesi Başkanı Mesud Barzani, "Yeni bir tarih oluştur-

ma zamanı gelmiştir. Birbirini kabul etmek, kardeşlik yöntemleriyle yaşamak zamanıdır" dedi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile birlikte Kantar Kavşağı'nda yapılan mitinge katılan Federal Kürdistan Bölgesi Başkanı Mesud Barzani, "Yeni bir tarih oluşturma zamanı gelmiştir. Birbirini kabul etmek, kardeşlik yöntemleriyle yaşamak zamanıdır" dedi. Amed'e gelen Başbakan Erdoğan, beraberinde Mesud Barzani, Şivan Perwer ve bakanlarla birlikte Kayapınar ilçesinde Kantar Kavşağı'nda düzenlenen mitinge katıldı. Mitingde Kürtçe konuşan Barzani, "Sayın Başbakan'a çok içten teşekkürlerimi sunuyorum bu fırsatı bize tanıdığı için. Benim için bugün tarihi ve çok değerli bir fırsat gelmiştir ki geldim ve sizleri ziyaret etmekteyim. Kürdistan halkının selamlarını taşıyorum Diyarbakır halkı için. Yeni bir tarih oluşturma zamanı gelmiştir. Birbirini kabul etmek, kardeşlik yöntemleriyle yaşamak zamanıdır" şeklinde konuştu.

Başbakan Erdoğan'ın Hewler'e ziyareti ardından bu sürecin başladığını savunan Barzani, "Ortadoğu'da yaşayan insanlar artık birlikte yaşama

zamanı gelmiştir. Birlikte yaşamakla birlikte kalmakla halklarımızı mutlu günlere götürebiliriz. Savaşlar denedi, kimse savaştan bir hayır görmedi. 10-15 yılda barış için verilen mücadele, bir saatlik verilen savaştan daha değerlidir" dedi.

Barzani'den sonra kürsüye gelen Şivan Perwer, kendisi için tarihi bir gün olduğunu belirterek, "38 yıldan sonra ben buradan ayrıldığımda bir delikanlıydım, bir gençtim. Şimdi bir yaşlı adam olarak geri döndüm. Değerli Türkiyemizin Başbakanı büyük bir mayayı temiz süte kattı, bugün dostluğun kardeşliği kutluyoruz. Var olsunlar, ellerine sağlık. Her bunun için emek veren, bunun için yüreği çarpan herkese teşekkür ediyoruz. Umarım bütün Türkiye bunu düşünecektir, artık farklılıklar artık yasak edilmeyecek. Biz hep yasaklarla paylaştık. Yasak olduğu için bu ülkeden ayrıldık. Kimileri hapisanede çürüdü, işkence gördü. Kimileri kaçtı bizim gibi, yavaş yavaş... Çok değerli Kürdistan bölgesinin başkanı Barzani de bu konuda olumlu düşünceleriyle yaklaştı ve bu değerli insanları Diyarbakır'da görmek herkes tarafından sevinilecek bir şey. Bu ülke ne tarihler gördü. Neler geçirdi biliyorsunuz. Ve şimdi yeni bir devir. Bu barış devri, demokrasi devridir. Demokrasiye ihtiyacı var bu ülkenin. Dünyaya düşen her insanın özgürce yaşama hakkı vardır. Sayın Başbakan Almanya'da üç sene önce demişti ki, asimilasyon bir insanlık suçudur, bir günahdır. Bu ülkede asimilasyon olmayacak, insanlar dostça yaşayacak. Siz emredin biz gelelim. Yeter ki dostluk kardeşlik barış eli her zaman birbirini tutsun" şeklinde konuştu.

Erdoğan: Dağdakiler İnecek, Cezaevleri Boşalacak

Erdoğan 'Kürdistan' açılımı yaptı, 'Dağdakiler inecek, cezaevleri boşalacak' dedi. Erdoğan, bugün Diyarbakır'da yaptığı konuşmada, "Dağdakilerin indigini, cezaevlerinin boşaldığını, 76 milyonun bir olduğunu, beraber olduğu birlikte büyük Türkiye yeni Türkiye olduklarını

göreceğiz. Hiç endişeniz olmasın. Diyarbakır bölgenin kutup yıldızı bir şehridir. Yol gösterici bir şehirdir. Zülküf ve Elyasa peygamberlerin evliyanın şehridir. Mekke Medine Kudüs ve Şam'ın ardından beşinci haremî şerifi sayılan bir şehirdir. Şunu bilin ki Diyarbakır huzurlu

olursa Erbil, Kamışlı daha huzurlu olur. Unutmayın sizin sorumluluğunuz büyük. Bu yeni süreçte Diyarbakır'ın hakem olmasını, sürece yol göstermesini istiyorum." dedi. Erdoğan'ın bu konuşması, genel bir affın gündeme gelebileceğine dair tartışmaları yeniden başlattı.

Başbakan Erdoğan toplu nikah törenine katıldı

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Mesut Barzani, Şivan Perwer, İbrahim Tatlises'le birlikte ve 17 ilçeden gelen 400 çiftin toplu nikâh törenine katıldı. Diyarbakır temaslarını sürdüren Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Kürdistan Federe Hükümeti Başkanı Mesut Barzani, Sanatçı Şivan Perwer, İbrahim Tatlises'le birlikte, 17 ilden gelen, toplam 400 çiftin evleneceği Toplu Nikâh törenine katıldı.

'Çünkü Biz Büyük Bir Aileyiz' sloganıyla yapılan törende

Başbakan Erdoğan ve Mesut Barzani şahitlik yaptı. Burada Başbakan Erdoğan, çiftlerden

en az 4 çocuk istediğini ve bu nasihatini yerine getirilmesini istedi. Evlenen çiftlere Allah'tan mutluluk dilediğini söyleyen Başbakan Erdoğan, çiftlere nasihatini dile getirerek, "Bir olur garip olur, 2 olur rakip olur, 3 olur dengi olur, dört olur bereket olur gerisi Allah kerim" şeklinde diyerek en az 4 çocuk yapılması talebini dile getirdi.

Kürtler, Türkler ve Arapların kardeş olduklarını söyleyen Şivan Perwer ise, "Umarım her günümüz böyle bayram olacaktır. Bu ülke ve bu halk bu bayramların yüzünü kardeşçe ve

dostça görecektir. Bizim de temennimiz barışı gerçekleştirmektir ve barışı gerçekleştirmek isteyenlerin arkasındayız." dedi. Merasimde düşüncelerini dile getiren İbrahim Tatlises de, "Türkiye'de kavga var ve bizim bu kavgayı halletmemiz lazım. Çünkü kavgayla hiçbir şey hallolmaz. Her insan bir doktor olmalıdır çünkü her zihniyet doktor olursa öldürmek kalkar yaşatmak kalır." ifadelerini kullandı. Şivan Perwer ile İbrahim Tatlises'in seslendirdiği şarkılardan sonra Toplu Nikâh Töreni sona erdi.

BDP Amed İl Eş Başkanı M. Emin Yılmaz, Kürt halkının ulusal birliğe ihtiyaç duyduğunu söyledi. BDP Amed İl Binası önünde bir araya gelen binlerce kişiye hitap eden BDP Amed İl Eş Başkanı M. Emin Yılmaz, Kürt halkının ulusal birliğe ihtiyaç duyduğunu söyledi. Yılmaz "Ama Kürt halkı Barzani'yi AKP'nin seçim startı olan bir köprünün açılışında değil 2013 Nevrozu'nda yanında görmek isterdi" dedi. Binlerce kişi öğle saatlerinde BDP Amed il binası önünde bir araya geldi. Halkın top-

BDP: Barzani'den Rojava Halkına Destek İstiyoruz

landığı alanda bulunan binalara "Amed halkı Kürdistan'ı parçalamaya değil seni ulusal birliğe davet ediyor" yazıları asıldı. Ardından konuşma yapan BDP Amed İl Eş Başkanı Mehmet Emin Yılmaz, Kürt halkının tarihi bir dönemden geçtiğini ifade ederek, "Bugün Amed'de görüşmeler yapılıyor. Bu görüşme Amed halkının ve Kürt halkının beklentileri umarız göz ardı edilerek gerçekleşmez. Son birkaç gündür Amed halkı farklı bir

siyasetin içine çekmeye çalışıldı. Ama Amed halkının durumu bellidir. Bizim siyasetimize karşı olan tüm siyasetlere karşı tavrımız bellidir. Bugün Amed'de Erdoğan ve Barzani'nin yapacağı görüşme için taleplerimizi iletmek için buradayız" dedi. Kürt halkının 2013 Nevrozu'nda Federal Kürdistan Bölgesi Başkanı Mesut Barzani'yi yanında görmek istediğini belirten Yılmaz, "Kürt halkı 2013 Nevrozu'nda Sayın Barzani'yi de

yanında görmek istedi. Sayın Barzani bu teklifi kabul etmedi. Sayın Barzani'ye hassasiyetleri hatırlatmak için bugün bu halk burada. Bizler Sayın Öcalan, 'Demokratik siyaset zamanı dedikten' sonra üzerimize düşeni yaptık. Ancak Erdoğan bir köprü açılışı için burada. Erdoğan 2013 Nevrozu'ndan bugüne kadar Kürt sorunun çözümü için ne yaptı? Çözüm sürecine katkınız karakol yapmak ve koruculuğu arttırmak

mıdır?" diye sordu. Rojava'da bir halk devriminin yaşandığını söyleyen Yılmaz, "Bu sürece Sayın Barzani destek vermedi bugüne kadar. Bugünden sonra Rojava halkına destek vermesini bekliyoruz. Rojava'nın kazanımı Amed'in, Hewler'in kazanımıdır" dedi.

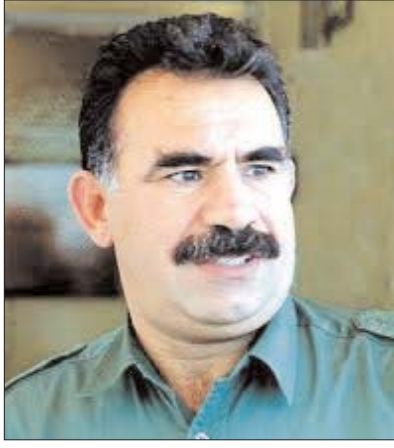
BDP Grup Başkanvekili İdris Baluken, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın "süreci sırat köprüsünden alıp korunaklı ve güvenli yola koymanın Türkiye halklarının görevi olduğunu" belirttiğini söyledi.

BDP Bingöl Milletvekili Baluken, "Sayın Öcalan, hem Kürt halkına hem de Türkiye halklarına bu süreci hükümetin ya da devletin inisiyatifine bırakmayacak şekilde güçlü bir sahiplenme çağrısı yapıyor" dedi.

BDP Grup Başkanvekilleri Pervin Buldan ve İdris Baluken ile HDP Müzakere ve Çözüm Sürecinden Sorumlu Eşbaşkan Yardımcısı Sırrı Süreyya Önder, 9 Kasım günü İmralı Adası'na giderek Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan ile görüştü. Heyet üyesi Baluken, Öcalan ile yaptıkları görüşmeyi ve İmralı sürecini DİHA'ya değerlendirdi. Baluken, "Çözüm süreci" denilen sürecin hem Türkiye açısından hem de Ortadoğu açısından tarihi bir takım gelişmelerin kapısını aralayan bir dönem olduğunu belirtti. Sürecin bütün mekanizmalarının bugüne kadar tamamlanmış olması gerektiğini kaydeden Baluken, aradan geçen uzun zamana karşın devlet ve

Öcalan: Görev halkların

hükümetin bu mekanizmaları halen oluşturmadığını söyledi.

Baluken, "Adaya giden-gelen heyetlerin sadece partimizle sınırlı tutulmaması gerektiğini, adaya diğer siyasi partilerin, Akil İnsanların, Meclisteki komisyonların gitmesi ile ilgili bir mekanizmanın oluşturulması gerektiğini ve müzakereye denk düşecek şekilde Sayın Öcalan'ın dış dünya iletişim koşullarının sağlanması gerektiğini söylemiştik. Bugüne kadar maalesef bunlar yeterince yerine getirilmedi" dedi.

Avukatlar da gitmeli

"Müzakere sürecine denk düşecek mekanizmalar oluştu-

rumadı" eleştirisinde bulunan Baluken, adaya tüm girişlerde heyetlerle ilgili suni gündemlerin oluşturulduğunu ifade etti. Baluken, "Bütün sorun adaya kimin gidip gitmeyeceğiymiş gibi algı yaratılmaya çalışıldı. Bunun kendisi zaten müzakereye denk düşmeyen bir anlayıştı. Biz girişlerle ilgili belirli periyotların dikkate alınması gerektiğini söyledik. Yani bizim 15 günde bir, ailenin haftada bir ve avukat arkadaşların gitmesi gerektiğini defalarca ifade ettik. Yine aynı şekilde gazetecilerin gitmesiyle ilgili talebi de ilettik. Ama bunlara ilişkin herhangi bir şey yapılmadı" diye konuştu.

Görüşmeler zamanında olmalı

Baluken, Adalet Bakanlığı'na 15 günde bir görüşmek için başvurular yaptıklarını ancak girişlerinin 1 ayı bulduğunu, bazen bunu da aştığını hatırlatarak, bunların artık aşılması gerektiğini dile getirdi. Hükümetin son heyete yaklaşımının anlamlı olduğunu ifade eden Baluken, beklentilerinin bundan sonra da böyle olması yönünde olduğunu söyledi.

Öcalan: Devlet gerekli

adımları atmadı

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan ile yaptıkları görüşmenin ayrıntılarını aktaran Baluken şunları söyledi: "Sayın Öcalan neredeyse 1 yıla yakın bir sürecin kalıcı bir barışa ve kalıcı bir çözüme geçmesi için harcadığını ve bütün yoğunlaşmasının bu olduğunu ifade ediyor. Sürecin kalıcı bir barışa dönüşmesi için hükümetin ve devletin gerekli hassasiyeti göstermediğini, gerekli olan adımları atmadığını ifade ediyor. Sürecin daha çok tek taraflı bir barış iradesi üzerinden şekillendiğini söylüyor. Hükümetin bu yaklaşımının süreci getirdiği yer olarak ise, 'bir sırat köprüsüdür' diyor. Yani sırat köprüsü genelde kıldan ince ve kılıçtan keskin tabir edilir. Tabi bu ciddi bir tespittir. Bir taraftan Ortadoğu'nun ve Kürdistan'ın bütün dengelerini değiştirecek bir süreçten bahsediyoruz ama diğer taraftan da bu sürecin gereğini yerine getirmeyen bir anlayışın süreci getirdiği noktayı görüyoruz."

Devlet yapmazsa Türkiye hakları yapmalı

Konuşmasının devamında bu tespitin hükümet ve devlet tarafından önemsenmesi gerek-

tiğinin altını çizen Baluken, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Yani bu süreç sırat köprüsünde ilerlemesi gereken bir süreç değildir. Tam tersine güvenli ilerlemesi için doğru mekanizmaların oluşturulması gerekir."

Bunu yapma sorumluluğu devlet ve hükümettedir. Bunu devlet yapmazsa da, Türkiye halkları bunu yapmalıdır. Bu süreci sırat köprüsünden alıp korunaklı ve güvenli yola koymak Türkiye halklarının görevidir. Sayın Öcalan'da böyle bir tespit yaparken hem Kürt halkına hem de Türkiye halklarına bu süreci hükümetin ya da devletin inisiyatifine bırakmayacak şekilde güçlü bir sahiplenme çağrısı yapıyor."

Kürt Halk Önderi'nin sürecin tamamında büyük bir iradeyi tek taraflı ortaya koyduğunu, bundan sonra da bu iradeye sürdürüleceğini dile getirdiğini kaydeden Baluken, "Sayın Öcalan'ın ortaya koyduğu iradenin ev ev, sokak sokak her platformda halk tarafından desteklenmesi ve sahip çıkılması ile ilgili bir mesaj içeriyor. Sayın Öcalan'ın ortaya koyduğu barış iradesinin sahiplenilmesi konusunda hepimize büyük görevler düşüyor" diye belirtti. **YENİ ÖZGÜR POLİTİKA**

BDP Eşbaşkanı Demirtaş, AB'nin 'terör örgütleri listesi'nin kesinlikle gözden geçirilmesi gerektiğini belirterek, PKK'yi listede tutmanın Türkiye'deki sürece katkı sunmadığını söyledi. BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş, Avrupa Birliği ve Avrupa Parlamentosu'nu Kürtlerin haklarına ilişkin Türkiye'yi cesaretlendirici adımlar atmaya çağırdı. BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş, Fransa Meclisi'ndeki Kürt sorunu konulu konferans ardından Belçika'nın başkenti Brüksel'e geçerek Avrupa Parlamentosu'nda (AP) temaslarda bulundu. AP'de basın toplantısı yapan Demirtaş'a, Sol Grup üyesi Jürgen Klute de eşlik etti. Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan ile Türk devleti arasındaki görüşmelere ilişkin konuşan Demirtaş, "Hükümetin Türkiye'de, artık demokratikleşme ve kalıcı demokrasi konusunda çok daha cesur adımlar atması gerektiği kanısındayız" dedi. Türkiye'nin AB'ye katılım süreci ile çözüm sürecinin birbirine "tezat" oluşturmadığının altını çizen Demirtaş, "Türkiye'deki barış süreci ile Avrupa'daki katılım süreci birbirini destekleyecek, besleyecek iki ayrı süreçtir. Ama özü itibarıyla birbirine karşı, birbirinin zıddı süreçler değildir" diye belirtti.

AB hükümeti teşvik etmeli

Türkiye'de ateşkesin devam ediyor olmasının önemli olduğunu vurgulayan Demirtaş, "Bunun mutlaka korunması

PKK'yi listeden çıkarın

gerektiği inancındayız. AB ve AP'nin de Türkiye'de Kürtlerin haklarının tanınması konusunda daha cesaretlendirici adımlar atması, daha cesaretlendirici politikalar üretmesi lazım. Hükümeti de bu konuda daha fazla teşvik etmeli ve cesaretlendirmelidir. Biz bu konuda AP ve kurumlarının yetersiz kaldığı inancındayız" şeklinde konuştu.

Sürece müdahil olmalı

BDP Eşbaşkanı, özellikle Kürt sorununda müzakerelerin başlaması ve müzakerelerin kalıcı barışa dönüşmesi için AB'nin daha fazla müdahil olması, daha fazla öneri yapması gerektiğini söyledi. Hatta sürecin tikanma noktalarında mutlaka sürecin önünün açılması için taraflara cesaretlendirici öneriler yapması gerektiğini kaydeden Demirtaş, "Kürt sorununun çözümü için atılacak her adım Türkiye'nin AB katılım sürecini güçlendirir. Bu nedenle Avrupa Birliği, parlamentosu ve kurumları Kürt sorunundan bağımsız bir AB katılım sürecinin işletilemeyeceğini görmeli ve daha fazla katkı sunmalı" dedi.

'Terör listesi'nden çıkarılmalı

PKK'nin Avrupa Birliği'nin 'terörist örgütler listesi'nden çıkarılmasını isteyen BDP Eşbaşkanı Demirtaş, şöyle konuştu: "AB 'terör örgütleri' listesini kesinlikle gözden geçirilmelidir. Silah bırakmayı taahhüt

etmiş bir örgütü listede tutması, Türkiye'deki sürece katkı sunmuyor, tam tersine zor-

luyor. Sürecin barışa evrilmesi konusunda zorlayıcı bir unsur olarak duruyor."

Tecrit hayatı bir konu

Türkiye'de müzakerelerin ilerleyebilmesi için Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın da tecrit koşullarının mutlaka ortadan kaldırılması ve dış dünya ile daha yoğun temasının sağlanması gerektiğini ifade eden Demirtaş, "Bu konu da Kürt sorunun çözümünün ilerlemesi açısından hayati bir konudur" vurgusunu yaptı.

Barışa samimi destek

Suriye başta olmak üzere Ortadoğu'da barış ve istikrarın anahtarının Kürt sorununu çözümünden geçtiğinin altını çizen Demirtaş, şunları ifade etti: "Biz barışa ve varış süreçlerine dört elle sarılmaktayız. Bu barış arayışında da Batı toplumunun,

özellikle Avrupa devletlerinin daha güçlü ve samimi barış desteğini ortaya koyması gerekiyor. Hiç kimsenin barış arayışından vazgeçme gibi bir lüksü olamaz. Ancak barışı kalıcı hale getirmek de daha fazla adaletle olur (...) Biz adalet ve demokrasi için elimizden gelen bütün gayreti gösteriyoruz. Umuyoruz ki adalet ve demokrasi ile kalıcı barışı hep birlikte gerçekleştirebiliriz."

Gözlemci güç

ANF muhabirinin Türkiye'deki çözüm sürecinde "gözlemci olarak üçüncü bir tarafın müdahil olması" konusundaki sorusuna Demirtaş'ın yanıtı şöyle oldu: "Aslında biz üçüncü devletlerin de bu sürece gözlemci olabileceklerini düşünüyoruz. Ama bu şu aşamada en azından hayata geçebilecek gibi görünmüyor. Bu ikinci aşamayı en azından takip edebilecek Türkiye içinden bir aydınlar grubunun çıkması, en azından sürecin daha da şeffaflaşması ve üçüncü bir gözlemci güç olarak, tanık olarak sürecin içinde bulunması önemlidir. Tabii ki bu Akil İnsanlar benzeri, AKP'nin şekillendirdiği bir komisyon şeklinde olmaz. Herkesin ortaklaşacağı, herkesin kabul edeceği, tarafların kabul edeceği ortak bir komisyon ancak bu çalışmayı sürdürebilir. Bu konuda hükümet henüz olumlu veya olumsuz bir yanıt vermiş değil."

ANF/BRÜKSEL

PYD: Kürt düşmanlığı yapıyor

PYD, Suriye Ulusal Koalisyonu içinde yer alan grupların Rojava Devrimi ve Kürt karşıtı tutumlarına bir açıklama ile yanıt verdi. Bu grupların "savaş tacirliği" yaptığı tepkisinde bulunan PYD, Kürt ve Arap kesimlere koalisyondan çekilme çağrısı yaptı.

Suriye Ulusal Konseyi'nin Kürtlerin geçici yönetim ilanına karşı tepkilerine yazılı bir açıklama ile cevap veren Demokratik Birlik Partisi (PYD), Baas rejimi ile kendisini muhalefet olarak tanımlayan grupların Kürt halkına karşı aynı kin ve öfkeyi taşıdığını belirtti. PYD Yürütme Komitesi adına yayınlanan açıklamada, Suriye Ulusal Koalisyonu içinde yer alan

muhalefetin Kürt halkını gölgede bırakarak, ulusal projenin

başarıya ulaşmasını engellemeye çalıştığı dile getirildi.

İç savaş planlanıyor

PYD'nin Kürt özgürlük mücadelesinin ideolojisinden hareketle, tüm halklarla birlik, kardeşlik ve ortak yaşamı inşa

etme hedefinde olduğuna vurgu yapılan açıklamada, Kürt düşmanlığıyla hareket eden bazı kesimlerin Kürtleri diğer halklarla karşı karşıya getirilmek istendiğine işaret edildi. Açıklamada, şöyle denildi: "AKP ve bazı körfez ülkelerinin politikalarına göre hareket eden Suriye Ulusal Koalisyonu içinde yer alan bazı gruplar bizi kendi egemenlikleri altında tutarak ulusal projemizin başarıya ulaşmasını engellemeye ve Kürtleri iç savaşın içine çekmeye çalışmışlardır. Ancak Halk Savunma Birlikleri'nin (YPG) kahramanca direnerek Kürt bölgelerini kurtarması ve PYD'nin başarılı diplomatik girişimlerle Kürt sorununu Cenevre-2'ye götürmeye çalışmasından sonra Koalisyon içinde yer alan gruplar,

Kürtlere yönelik düşmanca tutumlara girerek karalama kampanyalarına girişmiştir."

Saldırlara sessiz kaldı

Geçici Yönetimin oluşturulması ilanından sonra bu güçlerin PYD'yi "devrim düşmanı" olarak suçladığını belirten PYD, aynı güçlerin çetelerin Kürtlere yönelik saldırılarına da sessiz kaldığına dikkat çekti. PYD açıklamasında, YPG'nin Til Koçer başarısı ardından bu kesimlerin YPG'ye karşı savaş çağrısı yaptığı hatırlatarak, "Böylece Kürtlerin kazanımlarına karşı düşmanlıkta öncülüğe soyundular. Geçici yönetim çalışmasını başlattıktan sonra, bölgede yaşayan yerel unsurlarla birlikte şimdi de bizi devrim düşmanlığı ile suçluyorlar" denildi. Bu güçlerin Kürt düşman-

lığı yapan karanlık kesimlere hizmet ettiği belirtilen açıklamada, "Bu yüzden de Kobne'de kadın ve çocuklarında içinde bulunduğu sivilere yönelik katliamın ortağı olmuşlardır" değerlendirmesi yapıldı.

Çekilme çağrısı

Koalisyon içinde yer alan tüm siyasi grup ve kesimlere oyunlara karşı duyarlılık çağrısında bulunan PYD, özellikle Kürt ve Arap parti ve grupların bu oluşumdan çekilmesini istedi. Açıklamada, "Suriye'deki tüm halklara, siyasi parti ve oluşumlara bu savaş tuc-carlarına karşı duyarlı olmaya çağırıyoruz. Artık bu güçlerin temel amacı Suriye devrimi ve Suriye halkları değil tam tersine bunları pazarlayan savaş tacirliğidir" denildi. **ANHA/QAMIŞLO**

KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı, Almanya'nın başkenti Berlin'de Cumartesi günü yapılacak "Barış sürecini destekleyelim, PKK yasağını kaldıralım" yürüyüş ve mitingine tüm Kürdistanlıları, dostlarını ve demokrasi güçlerini katılmaya çağırırdı.

KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı, Almanya'nın saygın aydın, yazar, sanatçı ve bilim insanlarının PKK yasağını kaldırmak için geliştirdiği duyarlılığı; ahlaki ve vicdani duruşu selamladı.

KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı, 20. yılındaki PKK yasağı ve yasağa karşı 16 Kasım'da Berlin'de düzenlenecek olan yürüyüş ve mitingle ilgili dün yazılı açıklamada bulundu. PKK yasağının Kürtlere dönük katliamların tekrarlanmasında rol oynadığı hatırlatılan açıklamada, 20 yıl önce alınan kararın Alman hukuk tarihinde de haksız bir karar olarak yerini aldığı kaydedildi. Bir süreden beri, Almanya'da aydın, yazar, bilim insanlarının öncülüğünde Almanya'da sürdürülen 'PKK yasağı'nın kaldırılmasına yönelik mücadelelerin önemli bir aşamaya geldiği ifade edilen açıklamada, "Son derece haksız ve

PKK yasağını kaldırın

tümüyle politik ve ekonomik çıkarlar temelinde, tüm evrensel hukuk ilkelerini çiğneme pahasına alınan PKK'nin Almanya'da 20 yıldan bu yana yasaklanması ve terörist örgüt olarak nitelenmesi kararı tümüyle haksız bir karar ve uygulamadır. Kürt halkının meşru haklarını elde etme temelinde mücadele yürüten PKK'nin terörist örgüt olarak nitelenerek yasaklanmasıyla, en çok tarih boyunca büyük katliam, soykırım, sürgün vb. saldırılara maruz kalmış Kürt halkına karşı daha fazla Türk sömürgeciliği başta olmak üzere, diğer güçlerin de saldırılarını arttırmada, katliamlarını tekrarlamada, cesaretlendirici bir rol oynamıştır. Bir mazlum halk olan Kürtler, bu yasaktan en büyük zararı görmüş, mağduriyeti daha fazla artmıştır" denildi.

En haksız kararlardan biri
1993 Kasım'ında alınan kararın aynı zamanda Alman hukuk tarihinde alınmış

en ciddi yanlış ve haksız kararlarından birisi olarak yerini aldığı hatırlatılan açıklamada, bunun, Alman halkının da çıkarları-

na ve saygınlığına zarar veren bir karar olduğunun altı çizildi. Dolayısıyla bu kararın, evrensel hakları ve hukuk ilkelerini de çiğneyen, aynı zamanda düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne de vurulmuş bir darbe olduğu vurgulandı.

Kaybeden olmayacaktır

Bu anlamda Almanya'nın saygın aydın, yazar, sanatçı ve bilim insanlarının bu yasağı kaldırmak için geliştirdiği duyarlılık, ahlaki ve vicdani duruşu saygıyla takdir eedip selamlayan KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı, şu inancını paylaştı: "İnanıyoruz ki, bu duruş, 'PKK yasağı'nın sürdürüldüğü tüm ülke aydın ve bilim insanlarına da örneklik teşkil edecektir. Aynı şekilde son derece haksız bir biçimde Kürdistan halkının özgürlük mücadelesinin öncü gücü PKK'nin terörist örgütler listesinden çıkarılması mücadelesinde de önemli bir rol oynayacaktır. Bu girişim Almanya ve Avrupa demokrasisinin ve hukukunun üzerinde bir kara leke gibi duran PKK'ye yönelik tüm kararların kaldırılmasında ve önyargıların aşılmasında da önemli bir rol oynayacaktır. Bunda kazanacak olan Alman, Avrupa demokrasi kültürü ve Kürt halkı olacaktır. Almanya'da ve Avrupa'da yaşayan tüm Kürtleri, dostlarını ve tüm demokrasi güçlerini PKK yasağının kaldırılması için yapılacak mitingte katılmaya çağırıyoruz."

Tutsaklara zulüm

Kürt illerindeki cezaevlerinden 258'i son 10 gün içinde olmak üzere 2 ayda 314 tutsak Türkiye illerine sürgüne gönderildi. İHD Genel Merkezi, "Kürt mahpuslara uygulanan sürgünler toplumsal işkencedir" derken, Diyarbakır Barosu ise ihlallerin devlet politikası

2 ayda 314 sürgün

İHD Cezaevi Komisyonu'nun sürgünlere ilişkin hazırladığı istatistiklere de yer verilen açıklamada, "23 Eylül-13 Kasım tarihleri arasında, Bingöl, Muş, Batman, Mardin, Siirt ve Amed cezaevlerinden, Tekirdağ, Bandırma ve Edirne cezaevler-

olduğunun altını çizdi. Türk cezaevlerindeki baskılar ve hak ihlalleri son aylarda ciddi oranda artarken Kürt siyasi tutsaklara yönelik sürgün politikası da tepki topluyor. İnsan Hakları Derneği (İHD) Genel Merkezi tarafından dün yapılan yazılı açıklamayla, tutsaklar ve aileleri için işkenceye dönüşen sürgün politikasına son verilmesi istendi. Kürt illerindeki cezaevlerinde süreklileşen sürgünlerin son 1 aydır toplu olarak gerçekleştirildiğine dikkat çeken İHD açıklamasında şöyle denildi: "Bingöl cezaevinden gerçekleşen firar olayından sonra daha da yoğunlaşan, adeta Kürt mahpuslardan intikam alma girişiminde bulunan yetkililer, mahpuslara karşı tecridin daha da derinleşmesini planlamakta, mahpusun onurunu çiğneyerek iradesini teslim almak istemektedir."

ine 314 tutsak sevk edilmiştir" bilgisi verildi. Tutsakların ailelerinin de Kürt illerinde olduğunun altı çizilen açıklamada, sürgünle ailelerin de mağdur edildiği kaydedildi.

İşkenceyle karşılandılar

İHD açıklamasında, tutsakların sürgün edildikleri cezaevlerinde de kötü muameleye maruz kaldığını belirtildi. Açıklamada, "Adeta bir operasyon hazırlığı yapılarak mahpusların gitmemesi halinde özel harekât ve jandarma tarafından müdahale edilebileceği atmosfer hazırlanmıştır. Sevk edildikleri Tekirdağ F Tipi Cezaevi'nde mahpuslarla görüşme yapan avukat bilgilerine göre, "Burası sizin yattığınız cezaevlerine benzemez, burası F tipi cezaevidir" denilerek çıplak arama dayatılmış, onur kırıcı muamele ve işkence uygulanmıştır" denildi.

Hasta tutsaklara da sürgün

Cezaevlerindeki sürgünlerden hasta tutsaklar da nasibini aldı. İHD, hasta tutsaklar listesinde yer alan Ömer Haran'ın devam eden tedavisine rağmen Amed'den Edirne'ye sürgün edildiğini belirtti.

Savunma hakları ihlal edildi

İHD açıklamasında, sevkler nedeniyle tutukluların savunma ve adil yargılanma haklarının da ihlal edildiği vurgulanarak şu örnekler verildi: "Diyarbakır'dan sevk edilen Halil Yaman; daha önce Çankırı'ya sevk edilmiş, duruşmaya katılması için tekrar Diyarbakır'a sevk edildiği halde duruşmaya çıkarılmadan Edirne'ye sürgün edilmiştir. Yine Ubeyd Şen; daha önce Giresun'a sevk edilmiş, duruşmaya katılması için Diyarbakır'a sevk edilmiş ancak duruşmaya çıkmadan Edirne'ye sürgün edilmiştir."

Planınız nedir?

Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi'nin 2 No'lu Genel Raporu'nda "Aile bağlarının kopması için özel çaba gösterilmektedir. Bu bağlamda: Mahpuslar, mümkün olduğu ölçüde ailelerinin ya da yakın akrabalarının bulunduğu yerlerin yakınında bulunan cezaevlerine yerleştirilmelidir" denildiğini hatırlatan İHD, hükümete şu soruları yöneltti:

- * Boşaltılan hapisaneleri yeni tutuklamalarla mı dolduracaksınız?
- * İşkence, baskı ve zor yöntemleri ile yapılmak istenen nedir?
- * Tecridi derinleştirerek, mahpuslar ve sosyal çevreleri neden cezalandırılmaktadır?
- * Neden toplumsal bir baskı ve korku yaratılmaktadır.

DIHA/AMED/ANKARA

Ölümünden 13.yıl sonra Ahmet Kaya

Ahmet Kaya'daki Kürtlüğü, başkaldırıyı, kardeşliği, barışı, dağları, sevgiyi kaldırdığınızda sadece "Cumhurbaşkanlığı Ödülü" kalacaktır geriye...

Magazin Gazetecileri Derneği'nde söylediği "Kürtçe klip çekmek istiyorum ve bunu yayınlayacak cesur insanlar arıyorum" sözlerinden ötürü iktidar odakları tarafından lince uğratılarak yurtdışında yaşamaya mahkum edilen Ahmet Kaya'nın 16 Kasım 2000 'de Paris'te ölümünün ardından 13 yıl geçti.

Ötekilerin sesi

Ahmet Kaya, şarkılarında başkaldırıyı, dostluğu, kardeşliği, barışı dilendirirken ezilenlerin, dışlanmışların ve ötekilerin sesi oluyordu. Ahmet Kaya'nın albümlerinin yayınlanış tarihleri incelendiğinde Türkiye'nin siyasi tarihi gibidir. 1983 yılından itibaren çıkarmaya başladığı albümleri Ağlama Bebek, Acılara Tutunmak(1985) ve Şafak Türküsü(1986)'nde ve An Gelir(1986)'de 12 Eylül'ün baskılarına maruz kalanların sesidir o. 1987 de Yusuf Hayaloğlu ile tanışır ve onun şiirlerinin sözlerini şarkılarında kullanır ve Yorgun Demokrat albümü yayınlanır. 1988 yılında sadece iki şarkının söz yazarlığını Hayaloğlu'nun yaptığı ve diğer sözlerin tamamının tanınmış şairlerin şiirlerinden oluşan Başkaldırıyorum albümü çıkar. 1990'da Resitaller-1-2 den sonra Sevgi Duvarı albümünü çıkarır. Ardından Şarkılarım Dağlara'da çok büyük bir dinleyici kitlesine ulaşır. Artık Şarkıları Dağlara'dır Ahmet Kaya'nın... Bu kadar büyük bir dinleyiciye ulaşan mesajların bulunduğu albüm, elbetteki sakıncalıdır ve albüm toplatılır, sözlerinden dolayı. Ve konser vermesi yasaklanır. Tüm engellemeler Ahmet Kaya'nın müziğinin dinlenmesini engelleyemez. Ahmet Kaya, sesi olduğu kitlelere şarkıları ile sözcüklük etmeye devam eder. İktidar odakları tarafından lince uğratılarak Paris'te sürgünlüğüne neden olan 10 Şubat 1999 konuşmasında "Ben bu ödül için İnsan Hakları Derneği'ne, Cumartesi Anneleri'ne, tüm basın emekçileri ve tüm Türkiye halkına teşekkür ediyorum.

Bir de açıklamam var: Şu anda hazırladığım ve önümüzdeki günlerde yayımlayacağım albümde bir Kürtçe şarkı söyleyeceğim ve bu şarkıya bir klip çekeceğim. Aramızda bu klibi yayınlayacak yürekli televizyoncular olduğunu biliyorum, yayınlamazlarsa Türkiye halkıyla nasıl hesaplaşacaklarını bilmiyorum" der. Bu sözleri üzerine davetlilerden tepki gösterenler, küfür edenler ve eşyalar, çatallar fırlatanlar olur. Bu coğrafyada gerçekleri yazan ve söyleyen bir çok aydının başına gelen O'nun da başına gelir. Atılan çatallar yaşanan dönemin atmosferinde şovenizm histerisiyle saldıranların, Ahmet Kaya'nın Kürtlüğüne attıklarıdır. Linç kampanyalarına dayanamayan Kaya, sürgüne çıkmak zorunda kaldı. O yılmadan seslendirir şarkılarını, "Sonuna Kadar Kürt'tür" ve "Apo'yu özlemişim." Sürgün yıllarında da kültürel faaliyetlerine devam eden Kaya, bu yıllarda da sanatsal üretimini sürdürür. Bu dönemde de halkın hislerine tercüman olan Kaya bir çok şarkı besteler ve söyler. Toplumsal eylemler ve mitinglere de katılan Kaya, halkının özgürlük bilincinin yükseltilmesi konusunda bir çok etkinliğin içinde yer alır.

Sürgünlük ve hasret onun sanatçı ve politik duyarlılığını zorlar. Ülke hasretine daha fazla dayanamayan yüreği ise Paris'te 16 Kasım 2000'de durur. Ancak Kaya'yı yaşadığı dönemdeki çizgisinden ve dinleyicilerinden koparamayanlar, şimdi Cumhurbaşkanlığı Kültür Sanat Büyük Ödülü'nün bu seneki sahiplerinden biri olarak açıklayarak dinleyicilerinden, sahiplenenlerinden koparmaya çalışıyorlar. Çünkü biliyorlar ki, Ahmet Kaya'daki Kürtlüğü, başkaldırıyı, kardeşliği, barışı, dağları, sevgiyi kaldırdığınızda sadece "Cumhurbaşkanlığı Ödülü" kalacaktır geriye...

KÜLTÜR SERVİSİ

Rojavalıların dönüşü sürüyor

Çete saldırıları ve ambargo nedeniyle topraklarını terk etmek zorunda kalan Rojavalıların geri dönüşü sürüyor. Son günlerde Türkiye'den 5 bin kişinin Rojava'ya döndüğü belirtildi.

Rojava'da Türk devleti destekli El Kaide bağlantılı çetelerin Kürt ve Arapların yaşadığı yerleşim yerlerine yönelik saldırıları nedeniyle can güvenlikleri kalmadığı için Türkiye'ye göç eden Rojavalılar, evlerine geri dönüyor. Göç ettikleri kentlerde büyük zorluklarla

karşı karşıya kalan Rojavalıların geri dönüşünde YPG'nin son dönemdeki başarıları da etkili oldu.

YPG güçlerinin çetelerine yönelik gösterdikleri direniş, en son stratejik öneme sahip Til Koçer ve Til Xelef'in ele geçirilmesi ve sonrasında ekonomik alanında yapılan çalışmalar ardından, geri dönüşler arttı. Özellikle Til Koçer'in kurtarılmasıyla birlikte Türkiye'de sefalet içinde yaşayan, barınacak evleri ve işleri bulunmayan Rojavalılardan

yaklaşık 5 bin kişinin son günlerde topraklarına döndüğü öğrenildi.

Kaldıkları ilçelerde kaymakamlıklara başvuran Rojavalı aileler, ülkelerine dönme talebinde bulununca polislerin denetiminde otobüslere bindirilerek sınır bölgeler-

ine gönderiliyor. Yetkililere yaptıkları başvurulara rağmen, Rojavalılar resmi yollarla geri dönmüyor. Sınır hattında araçlardan indirilen göçmenlerin, askerlerin gözetiminde kaçak yollarla Rojava'ya dönmeleri sağlanıyor.

ANF/MARDİN

Эксперты о предстоящем визите в Диярбакыр президента Барзани

Президент Иракского Курдистана Масуд Барзани в субботу прибудет в курдское сердце Турции – город Диярбакыр. Поездка, которая включает в себя встречу с турецким премьер-министром Реджепом Тайипом Эрдоганом, будет сосредоточена на двусторонних отношениях, улучшении отношений Анкары и Багдада, событиях в Сирии и мирном процессе правительства Турции с "Рабочей партией Курдистана" (РПК). Об этом пишет "Rudaw".

Первый визит Барзани в качестве президента в Диярбакыр рассматривается как важный сигнал РПК и ее сирийскому крылу в Сирии – "Партии Демократического Союза" (PYD), которая не в ладах с правительством Курдистана (КРГ) в Эрбиле и во вторник объявила в Камышлы о создании временной администрации в северных курдских районах страны.

"Этот визит является сообщением как для PYD, так и для РПК", заявил Мехмет Озкан, академик и директор Института стратегии Анкары. "В Сирии PYD запугивает другие курдские партии и пытается быть единственным представителем сирийских курдов, как РПК когда-то в Турции", сказал Озкан. "С другой стороны, РПК создает проблемы, блокируя мирный процесс и оказывая давление на общественное мнение перед местными выборами", добавил он.

Курдский писатель и исследователь

Ирфан Аткан согласен, что события в Сирии проходят при сильной поддержке со стороны РПК и сближают Анкару и Эрбиле. "Этот альянс ослабит ось "Диярбакыр-Камышлы", что поставит многих курдов в непростое положение", сказал он.

Эртуграл Курдчу, сопредседатель про-курдской "Народно-демократической партии" (HDP) в Турции, призвал Эрдогана оказать такое же гостеприимство лидеру PYD, Салиху Муслиму.

Согласно сообщению газеты "Yeni Safak", Барзани встретится с ключевыми фигурами курдского сообщества Диярбакыра. По его словам, Барзани предложит посредничество в переговорах между Анкарой и политической и военной штаб-квартирой РПК в горах Кандиль (Иракский Курдистан), чтобы

перезапустить зашедший в тупик мирный процесс.

"Вооруженная борьба закончилась, и теперь настало время для политической борьбы всех курдов. Если Барзани готов стать посредником в переговорах между Анкарой и Кандилем, ... это проложит

путь к очень позитивному развитию в регионе", сказал Актан.

"Из-за визита в городе сейчас большое волнение. В соответствии с отчетами, которые мы получили из Диярбакыра, на данный момент 95 процентов его населения поддерживают мирный процесс", заявил в телевизионном комментарии главный помощник турецкого премьера, Ялчин Эрдоган.

По словам Актана, визит Барзани также может быть связан со стремлением правящей партии Турции (АКР) полу-

чить поддержку местных курдов перед мартовскими выборами следующего года.

"На юго-востоке во время местных выборов будет напряженная борьба между АКР и BDP (про-курдской "Партией мира и демократии"). Таким образом, посещение Барзани Диярбакыра и встреча с Эрдоганом будут открытой поддержкой АКР и четким сигналом курдам голосовать за АКР", говорит Актан. "Несмотря на то, что BDP имеет свой собственный электорат, популярность Барзани может повлиять на других и подвигнуть их голосовать за АКР". Во время встречи с Эрдоганом, Барзани также будет обсуждать недавнюю оттепель в связях Анкары и Багдада. "Отношения с Багдадом не складываются за счет КРГ и наоборот", цитирует "Rudaw" источника в министерстве иностранных дел.

В то время как связи Анкары и Багдада идут на поправку, ее отношения с Эрбилем достигли новых максимумов. Турция является крупнейшим торговым партнером Эрбиля, и оба участвуют в многомиллиардной сделке по строительству трубопровода, который поможет доставить богатые энергетические ресурсы Курдистана на рынки Турции и за ее пределы. Барзани уже посещал Диярбакыр в 1996 году. Это будет его первый визит в качестве президента. Он прибудет Турцию с любимым певцом курдов – Шваном Парваром, который был в изгнании в течение 37 лет. Эрдоган объявил, что Парвар споет дуэтом с легендарным курдским певцом - Ибрагимом Татлышем.

Декларация курдской автономии в Сирии отвергнута Турцией и курдской оппозицией

Как мы уже сообщали, Турция отвергла одностороннее провозглашение автономии на землях Сирийского Курдистана, а курдские представители в сирийской оппозиции обвинили движение в "анти-революционности" и поддержке режима Дамаска.

Во вторник лидеры "Партии Демократического Союза" (PYD) объявили о создании временного правительства в курдских районах Сирии на северо-востоке страны.

Согласно их заявлению, курдские, арабские и христианские лидеры согласились разделить Сирийский Курдистан - или Рожава - на три полунезависимых провинциальных района в составе курдской автономии. "Такая автономия не может быть объявлена в одностороннем порядке", заявил министр иностранных дел Турции, Ахмед Давутоглу, каналу НТВ. PYD является основной курдской партией в Сирийском Курдистане, а ее вооруженные силы в лице "Комитета народной защиты" (YPG) захватили контроль над большей частью курдских районов после того, как силы режима покинули их в прошлом году. С лета этого года группа вела ожесточенные бои с группировками "Аль-Каиды", вовлеченными в боевые действия гражданской войны в Сирии. За последние несколько месяцев лидер PYD, Салих Муслим, несколько раз посетил Турцию для переговоров с турецкими властями о статусе курдов в будущей Сирии. В июле 2013 года, когда PYD сделали попытку объявить автономию и предположили составить конституцию и провести выборы в течение шести месяцев, Турция отвергла этот шаг. Анкара считает, что

режим президента Сирии, Башара Асада, поддерживает автономию сирийских курдов с целью созда-

ния разногласий внутри сирийской оппозиции и подрыва усилия Анкары по ее объединению. "Невозможно принять любые фактические декларации автономных образований в Сирии, это может привести только к дальнейшему кризису", заявил Давутоглу журналиста в Анкаре 19 июля.

Как сообщает "Rudaw", "Курдский Национальный Совет" (KNC), который состоит из 15 курдских партий, заявил, что ему не было известно о готовящемся шаге PYD, и что шаг не соответствует курдским стремлениям.

"Этот шаг не имеет ничего общего с чаяниями сирийского народа, стремящегося к созданию единого независимого государства", говорится в заявлении. KNC назвал действия PYD "анти-революционными и поддерживающими режим Асада". Основная сирийская оппозиция объявила о своем собственном временном правительстве в конце своего трехдневного совещания в Стамбуле.

На фото dimoqrati.info: Сшитые вместе флаги Курдистана и PYD на улице Кобане в день освобождения города от сирийских войск в июле 2012 года.

Сулейманию не поделили

Провинция Иракского Курдистана Сулеймания живет в состоянии ожидания конфликта между ее двумя основными политическими партиями, "Движением за перемены" (Горан) во главе с Науширваном Мустафой, и "Патриотическим союзом Курдистана" (ПСК) во главе с президентом Республики, Джалялем Талабани, который все еще отсутствует из-за его болезни. Об этом пишет "Shafaq News". "Горан", победивший в провинции на парламентских выборах в

Ираке, стабильно по сравнению с тем, что происходит в остальных провинциях страны.

Барзани выступил против заявлений некоторых средств массовой информации, сообщавших о возможном отделении провинции Сулей-

сентябре, настаивает на срочном проведении провинциальных выборов, а ПСК выступает в поддержку сроков, которые должна назначить Высшая независимая избирательная комиссия Ирака. Президент Курдистана уже выступил с предупреждением о последствиях подобных конфликтов в полу-автономном курдском регионе

от региона, подчеркнув, что единство Курдистана является красной линией. Сулеймания, исконная вотчина ПСК, изменила свой политический ландшафт после того, как от ПСК в 2009 году откололся "Горан", ставший к этому дню весомой политической силой, и занявший на выборах в парламент 2-е место по Курдистану в целом.

"Горан" угрожает проведением в Сулеймании внутренних выборов в провинциальные советы для избрания нового губернатора вместо Бехруза Мохаммеда Салеха, предложив последнему до 21 числа текущего месяца подать в отставку. Нынешний губернатор Сулеймании был назначен в 2009 году вместо Дана Ахмеда Маджида, который после отставки присоединился к "Горан". Совет провинции, который находится под контролем "Движения за перемены", требует ухода действующего губернатора.

Но в своем заявлении для прессы Бехруз Мохаммед Салех заявил, что его назначение соответствует закону, а пресс-служба Совета министров Курдистана выступила с заявлением, которое предупреждает против передела государственного управления и развала федеративной структуры, утвержденной конституцией Ирака и законами Курдистана.

Начинает работу 8-й Лондонский фестиваль курдских фильмов

Работы трех всемирно известных курдских режиссеров, а также ряд великолепных работ курдов всего мира будут представлены на Лондонском фестивале курдских фильмов, который пройдет с 15 по 24 ноября 2013 года.

Это единственный фестиваль, который представляет крупнейший выбор фильмов со всех четырех частей Курдистана и мира. Он представит 23 полнометражных фильма, 46 документальных фильмов и 52 короткометражных фильма,

исследующих темы прав человека, прав женщин, войны и политической борьбы, родины, конфликтов культур, языка и идентичности.

На торжественном открытии фестиваля будет показан фильм режиссера Хишама Замана "Перед снегопадом". На фестивале будут показаны фильмы Бахмана Гобади "Сезон носорогов", где главную роль сыграла актриса Моника Белуччи, лауреата престижного Каннского фестиваля, Инера Салема "Моя милая перечная

страна" (My Sweet Pepperland) и фильм лауреата турецкой премии "Золотой апельсин", режиссера Хусейна Табака - "Ваша красота ничего не

стоит". Программа этого года также включает в себя две актуальные документальные ленты о борьбе курдов Сирии (Западный Курдистан): "Тихая революция" и "Последняя сигарета".

Диарбакырское послание мира

Масуд Барзани, президент автономного Иракского Курдистана, вместе с популярным курдским певцом Шваном Парваром, прибыл сегодня в турецкий город Диарбакыр через пограничный пункт "Хабур".

Как сообщает агентство "Анадолу", на всем пути кортеж Барзани приветствовали жители курдских населенных пунктов Турции. Барзани, который часто призывал к примирению между турецкими властями и бойцами "Рабочей партии Курдистана" (РПК), уважают и курды Турции, и турецкие власти.

Прибывшего в Диарбакыр премьер-министра Турции, Реджепа Тайипа Эрдогана, сопровождали его заместители, Бюлент Ариндж и Бекир Боздаг, а также министры турецкого правительства, в том числе министр иностранных дел Турции, Ахмет Давутоглу.

Лидер Регионального правительства Иракского Курдистана (КРГ), Масуд Барзани, впервые прибывший в город-сердце Турецкого Курдистана, Диарбакыр, в качестве президента Курдистана, выразил свою полную поддержку миру во время совместного с Эрдоганом выступления на митинге.

"Моя просьба к моим курдским и турецким братьям - поддержать мирный проект. Я хочу сказать им, что мы поддерживаем мирный процесс всеми нашими силами", ска-

зал Барзани собравшимся горожанам во время своего выступления.

"На Ближнем Востоке настало время для совместной жизни. Мы можем подарить нашим людям более счастливые дни, если последует методам совместной жизни. Войны уже опробованы. Те дни, когда кровь молодого турка проливалась молодым курдом, или кровь молодого курда проливалась молодым турком, закончились", сказал Барзани.

Свою речь курдский лидер закончил несколькими слова-

были сожжены Саддамом.

"Так же, как вашим отцу и дядям, [мы говорим вам] добро пожаловать в Турецкую Республику, на землю ваших братьев", сказал Эрдоган, обращаясь Барзани.

Премьер-министр также приветствовал курдского музыканта Швана Парвара. Он вспомнил Ахмета Кая, другого знаменитого курдского музыканта, который умер 13 лет назад, в изгнании, последовавшем после его объявления, что его новый альбом будет включать курдские песни.

ми на турецком языке: "Да здравствует турецкое и курдское братство. Да здравствует мир. Да здравствует свобода".

Со своей стороны, Эрдоган начал свою речь данью памяти отца Барзани, легендарного курдского лидера, Мустафы Барзани, который нашел убежище в восточном районе Семдинли 81 год назад, после того, как деревни барзанцев

"Я хотел бы, чтобы еще один человек мог бы быть здесь, и другой голос этой земли мог бы звучать среди нас", сказал Эрдоган, читая текст одного из самых известных стихотворений Кая.

Во время своей речи Эрдоган подчеркнул трудности решения курдского вопроса и попросил курдское население поддержать текущий процесс.

"В Диарбакыре, городе братства, мы являемся братьями с незапамятных времен. Мы не попутчики, мы разделяем одну веру", сказал Эрдоган. "Что может вызвать большее возмущение, чем то, что мать не в состоянии говорить с ребенком на своем родном языке? Я знаю, что записи Парвара были запрещены и их слушали тайно. Я слышал много историй о нераскрытых убийствах или изгнаниях", сказал Эрдоган, клянясь в решимости правительства покончить с курдским вопросом. "Мы станем свидетелями того, что в Турции люди вернутся из гор, тюрьмы опустеют, а 76 000 000 [граждан Турции] станут одним [целым]", сказал он. "Эта республика одинаково принадлежит жителям Диарбакыра, Измира, Стамбула или Анкары. Это государство - ваше государство. Этот флаг - ваш флаг. Вы настоящие граждане этой страны, владельцы этого государства. Никто не может относиться к вам, как гражданам второго сорта, никто не может ассимилировать вас", сказал он. Значимость этих политических сообщений

затмило красочное совместное выступление курдских певцов Швана Парвара и Ибрагима Татлыша.

Парвар, который впервые вернулся в Турцию после 37 лет изгнания, сказал, что этот день стал историческим днем "дружбы, братства и любви".

"Я был молодым человеком, когда я уехал отсюда, я вернулся сюда стариком. Я благодарю всех, кто пытался, и чье сердце билось, а ум работал для этой встречи", сказал Парвар.

В том же ключе выступил Татлыш, который чередуя турецкий и курдский языки, высоко оценил мирный процесс. "С моим братом Шваном мы пришли сюда не для славы, но для мира". После этого Парвар и Татлыш начали петь песню "Мама, не плачь, мир идет". Сегодняшний визит, как ожидается, оживит зашедший в тупик мирный процесс между турецкими курдами и правительством Анкары.

Видные политики, такие как независимый депутат от Диарбакыра, Лейла Зана, независимый депутат от Мардина, Ахмет Тюрк, и депутаты "Партии мира и демократии" (BDP) Сири Сакик и Алтан Тан, также приняли участие в празднике. Как заявил Мэр Диарбакыра, Осман Байдемир, встреча была очень плодотворной. "Эта встреча вносит свой вклад в мир, основанный на законе братства, которое необходимо всем нам".

Курдские партии разделились в вопросе иракских выборов

Готовясь к иракским парламентским выборам следующего года, некоторые старшие должностные лица курдской оппозиции выражают скептицизм по поводу создания объединенного курдского блока на спорных территориях. Они заявляют, что не поддерживают такой шаг из-за плохого опыта сотрудничества с "Демократической партией Курдистана" (ДПК) и "Патриотическим союзом Курдистана" (ПСК). "ДПК и ПСК совершили много мошенничеств во время предыдущих провинциальных выборов в Мосуле и Дияле," говорит Арам Мухаммад, руководитель предвыборного офиса "Горан" ("Движения за перемены"). "Мы

это знаем из нашего опыта, и не хотим повторить ту же ошибку". Высокопоставленный чиновник партии "Исламский союз Курдистана" разделяет опасения Мухаммеда по поводу подхода ДПК и ПСК в Ниневии и Дияле. "Мы не можем доверять им, потому что они стремятся удовлетворить только свои собственные интересы", говорит Мухаммад Ахмад, бывший руководитель фракции "Исламского союза" в иракском парламенте.

Тем не менее, Абдулсалам Маджид, член политбюро "Исламской Лиги Курдистана" (Комала), заявил, что его партия выступает за объединен-

ный курдский блок на спорных территориях, особенно в Киркуке. "Для того, чтобы не потерять курдские голоса на спорных территориях, для участия в предстоящих парламентских выборах в этих областях курд-

ские политические партии должны сформировать коалицию", призывает он.

Согласно Закону о выборах, исходя из численности населения, каждой провинции выделяется определенное количе-

ство мест в парламенте. Этот закон, который должен быть реализован на предстоящих выборах, дает три дополнительных места в трех курдских провинциях, увеличивая общее количество мест курдов до 44.

Наджиб Абдулла, нынешний руководитель фракции "Исламского союза" в иракском парламенте, считает, что новый способ распространения может предоставить курдам более семи дополнительных мест. Он призвал курдских политиков воспользоваться законом: "Курдские политические партии должны тщательно изучить численность курдов в каждой иракской провинции, особенно в Киркуке". На выборах 2010

года курдский блок завоевал 15 мест в парламенте, выступая на спорных территориях. Абдулла считает, что это число может вырасти до 20, если курды выступят единым блоком. С помощью нового метода распределения курды смогут увеличить свое присутствие в парламенте Ирака от 18 до 20 процентов. Отвечая на вопрос корреспондента "Rudaw", готовы ли курдские партии сформировать коалицию на спорных территориях, Хосрав Горан, руководитель избирательного бюро ДПК, сказал, что ДПК начнет обсуждение этой инициативы с другими сторонами в следующем месяце. По его словам, на данный момент неясно, поддержат ли курдские партии коалицию на спорных территориях.

Курдский режиссер Бахман Гобади написал открытое письмо президенту Ирана, Хасану Роухани, призывая его прекратить казни курдов. В письме, размещенном на его официальной странице в "Facebook", Гобади предупреждает иранского лидера о том, что текущие казни могут привести еще большему насилию. "Ваши предвыборные плакаты все еще висели на городских стенах, когда до нас дошли новости о казнях", пишет Гобади.

По данным курдских СМИ, иранские власти повесили более десяти курдских полити-

Режиссер Гобади призывает Иран прекратить казни курдов

ческих заключенных в течение нескольких последних недель. Это вызвало широкое международное осуждение.

Как пишет Гобади, еще вчера Роухани хотел освободить политических заключенных, но кажется, решил освободить их с помощью веревки.

"Я прошу вас остановиться и вместо казней предоставить возможность справедливого суда для всех политических заключенных. Не делайте неоднозначным и опасным будущее Ирана через подавле-

ние и насилие". Бахман Гобади - прославленный курдский иранский режиссер. Как и многие иранские деятели культуры, он был вынужден покинуть Иран, искал убежище в Ираке, а затем Турции.

Его фильм "Время пьяных лошадей" (2000) получил премию "Золотая камера" на Каннском кинофестивале. Фильм "И черепахи могут летать" (2004) был удостоен призов Берлинского и Сан-Себастьянского кинофестивалей, а фильм "Полумесяц" (2007) получил

призы и медали многочисленных кинофестивалей. Работа кинорежиссера "Никто не знает

о Персидских кошках", снятая в 2009 году, была отмечена спе-

циальным призом жюри Каннского кинофестиваля. Этот фильм стал хроникой трудностей, с которыми сталкиваются молодые иранские музыканты, стремящиеся уклониться от цензуры. Супруга Гобади, американско-иранская журналистка Роксана Сабери, была арестована в Иране в феврале 2009 года по обвинению в покупке спиртного и осуществлении журналистской деятельности без аккредитации. Осуждена на два года условно.

ДИПЛОМАТ

№ 40 (239) 18-24 ноября 2013 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ
страница

Президент Барзани выражает беспокойство о будущем курдов в Сирии

После одностороннего провозглашения автономной администрации в Сирийском Курдистане со стороны курдской "Партии Демократического Союза" (PYD), президент Барзани выступил с заявлением, в котором выразил озабоченность по поводу будущего курдского народа в Сирии.

"После событий в Сирии, мы полагали, что курдам в Западном Курдистане [Сирийском Курдистане] представилась хорошая возможность, - после нескольких десятилетий отрицания их прав, включая право на гражданство, сейчас приходит конец угнетению курдского народа и, наконец, возможно обеспечение их прав. Меня беспокоит будущее Западного Курдистана, поскольку существует опасность того, что эта золотая возможность для курдов будет потеряна", говорится в заявлении президента. Барзани раскритиковал политику PYD и, в

том числе, их поддержку сирийскому режиму. "Сирийский режим не предложил кур-

дам никаких прав, чтобы PYD предлагал свою поддержку режиму. Это в то время, когда сирийская оппозиция также считает, что курды находятся на стороне режима, и это будет представлять для нашего народа крупные проблемы в будущем. В результате вступления PYD в войну десятки тысяч сирийских курдов стали беженцами". Президент пред-

ложил поддержку Курдистану курдскому народу в Сирии, и призвал все стороны, в том числе PYD, работать вместе. Но он добавил, что Курдистан не сможет поддерживать какую-либо одну конкретную группу.

"В последние несколько дней PYD в одностороннем порядке объявила о своей собственной администрации в Западном Курдистане. Мы подтверждаем нашу позицию, что мы будем поддерживать только усилия, обеспеченные всеми сторонами. Мы не хотели бы иметь дело с любым односторонним решением. Если PYD продолжит игнорировать других, она, конечно, не сможет, сама по себе решать проблемы и опасности, стоящие впереди, и в результате судьба курдов попадет под угрозу. Если все стороны не вернуться к Эрбильскому соглашению, ...PYD будет нести ответственность за эту потерянную историческую возможность".

"В Западном Курдистане действует полное самоуправление"

Курдский журналист Барзан Исо, вернувшись из сирийского Курдистана, рассказал "Голосу России" о своих наблюдениях. Он утверждает, что курды сумели в течение двух лет создать все структуры самоуправления и самообороны, находясь в условиях всеобщей блокады, смогли обеспечить экономические нужды населения и своей небольшой армии. На днях в Камышлы был учрежден общий Совет, в кото-

рого разбита на три кантона: Африн, Кобани и Джизир. То, что я увидел своими глазами в Рожава, выглядит так. Действует полное самоуправление, в прямом смысле этого термина. Муниципалитеты оказывают необходимую услугу жителям городов, силы самообороны практически взяли под контроль все территории, населенные курдами, а также те районы, где курды живут вместе с

другими нацменьшинствами. Функцию правоохранительного органа выполняют силы "Асайиш", своего рода полиция.

Территория

Примечательно, что население курдского региона, будь то курды, арабы, ассирийцы или черкесы, активно участвует в этом процессе самоуправления. В частности, представители всех национальных и профессиональных меньшинств представлены во всех структурах самоуправления. Существует отдельные вооруженные арабские и ассирийские отряды, которые, находясь в составе Подразделений сил самообороны (YPG), защищают свои селения. Что касается экономической стороны вопроса, то жесткие условия блокады со всех сторон, вынудили курдов Рожава обеспечить себя самим. В освобожденных районах от исламистов сегодня идет зимняя пашня, обрабатываются фруктовые сады. Меня поразило то, что курды даже научились делать танки и бронемашину из обломков. В каком-то смысле, возможно, условия блокады со стороны Турции и Ирака пригодились курдам, поскольку они поняли, что никто кроме них самих не поможет им выжить в этой войне.

Демирташ: ЕС должен пересмотреть список террористических организаций

Как сообщает агентство "Firat", сопредседатель про-курдской "Партии мира и демократии" (BDP) в Турции, Селахаттин Демирташ, 14 ноября провел пресс-конференцию в Европейском парламенте после того, как в среду принял участие в конференции по обсуждению курдского вопроса во французском парламенте. Ссылаясь на продолжающиеся переговоры между лидером турецких курдов, Абдуллою Оджаланом и турецким государством, Демирташ заявил, что правительство должно принять более смелые шаги в достижении демократизации Турции. Сопредседатель BDP подчеркнул важность прекращения огня, и подчеркнул, что ЕС и Европарламент должны также принять более смелые шаги в отношении признания прав курдов в Турции. Демирташ заявил, что ЕС, в частности, должен выдвинуть предложения, обнадеживающие участников процесса, который должен открыть путь к прочному миру. Сопредседатель BDP призвал ЕС вычеркнуть РПК ("Рабочую партию Курдистана") из списка террористических организаций, и подчеркнул, что ЕС должен окончательно пересмотреть свой список "террористических организаций".

Ссылаясь на другой "важный момент в продвижении процесса урегулирования", Демирташ сказал, что изоляция курдского лидера Оджалана должна быть прекращена, и он должен установить контакт с внешним миром.

Пешмарга примут участие в конференции НАТО

Министерство пешмарга правительства Курдистана (КРГ) объявило в среду о том, что генеральный секретарь мини-

стерства, Джаббар Явар, направился в бельгийскую столицу Брюссель для участия в Международной конференции Организации Североатлантического договора (НАТО).

Конференция пройдет с 14 по 15 ноября. Участие г-на Явара как высокопоставленного чиновника министерства пешмерга основано на официальном приглашении штаб-квартиры НАТО.

В конференции примут участие многие высокопоставленные должностные лица из разных стран мира, в том числе, ряд иракских чиновников. На конференции будет обсуждаться ряд важных для НАТО вопросов, особенно роль организации на Ближнем Востоке и в Африке.

Организация Североатлантического договора, известная как "НАТО", основана в 1949 году на основе соглашения, подписанного в Вашингтоне 4 апреля 1949 года. kurdistan.ru

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXİR SÜLEYMAN

Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:

Ramiz Cəbraylov

Xüsusi müxbir:

Sakit ÇIRAQLI

Региональный корреспондент:

Усуб ТЕЙФУР

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com

Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakü 40, soqaq

S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində uğılıb səhifələni b və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur. e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NFS 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filiali

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500